

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL PLE DEL CONSELL DE MALLORCA

Identificació de la sessió

Núm.: 23/2016

Caràcter: extraordinària

Data: 23 de desembre de 2016

Hora: de 11.01 h a 13.05 h

Lloc: sala de plens

Assistents:

Hble. Sr. President, per substitució: Francesc Miralles Mascaró.

Hbles. Srs./Sres. consellers/-es: Antoni Amengual Perelló, Lluís Enric Apestegua Ripoll, Cosme Bonet Bonet, Mercè Bujosa Estarellas, Esperança Català Ribó, Catalina Cirer Adrover, Miquel Àngel Coll Canyelles, Onofre Ferrer Riera, Joan Font Massot, Lucas Gálvez Garrido, Maria Roser Garcia Borràs, Javier de Juan Martín, Jesús Juan Jurado Seguí, Apol·lònia Miralles Xamena, Francesca Mora Veny, Lorena Oliver Far, María del Carmen Palomino Sánchez, Antoni Pastor Cabrer, Estanislao Pons Quart, Margalida Puigserver Servera, Aurora Ribot Lacosta, Margalida Isabel Roig Catany, Joan Rotger Seguí, Jeroni Salom Munar, Antoni Serra Comas, Catalina Serra Garcias, Maria Francesca Servera Pascual, Iván Sevillano Miguel, Catalina Soler Torres i Coloma Terrasa Ventanyol.

També hi assisteixen les Hbles. Sres. conselleres executives Sandra Espeja Almajano i Mercedes Garrido Rodríguez.

Hi ha excusat l'assistència l'Hble. Sr. conseller Miquel Ensenyat Riutort.

Secretari general: Sr. Jeroni M. Mas Rigo.

Interventora general, per substitució: Sra. Brígida Llinàs Ferrer.

ORDRE DEL DIA:

1. Proposta de fixació del dia 31 de desembre com a nova data de la Diada de Mallorca així com d'un nou format per a la seva celebració.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

PUNT 1. PROPOSTA DE FIXACIÓ DEL DIA 31 DE DESEMBRE COM A NOVA DATA DE LA DIADA DE MALLORCA AIXÍ COM D'UN NOU FORMAT PER A LA SEVA CELEBRACIÓ.

Es dóna compte de la següent proposta del president delegat a la Comissió Especial sobre la Diada:

El Ple del Consell de Mallorca, en sessió de dia 12 de novembre de 2015, va acordar crear la Comissió Especial sobre la Diada de Mallorca.

Després de les reunions celebrades, a la reunió extraordinària de la Comissió de dia 13 de desembre de 2016 es va aprovar el Dictamen per tal d'aprovar un dia alternatiu a l'actual i una nova proposta de format.

En virtut de tot el que s'ha exposat el president de la Comissió especial sobre la Diada de Mallorca proposa al Ple l'adopció del següent

ACORD

Fixar el dia 31 de desembre com a nova data de la Diada de Mallorca, així com el nou format per a la seva celebració, mitjançant l'aprovació del Dictamen i les resolucions següents

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ ESPECIAL SOBRE LA DIADA DE MALLORCA

Ara, amb quatre rebomboris
que no costen una malla,
honren com si fos rondalla
la més gran de les històries.
Lo que més lament encara
no és el perdre lo passat,
és el veure el jovent d'ara
que no respecta l'edat.
- «Ai! que mai tornarà ja
el temps de quan era nina!»
- «Sí que tornarà, padrina!
Sí que tornarà!»

Sa Colcada, Pere d'Alcàntara Penya

PRÈVIA

La Comissió Especial sobre la Diada de Mallorca, creada arran de l'acord del Ple de dia 12 novembre de 2015 i constituïda pel Decret de presidència de dia 25 de gener de 2016, tenia per objecte «estudiar i, si s'escau, elevar al Ple un dia alternatiu a l'actual 12 de setembre com el més adient per celebrar la Diada de Mallorca».

A més d'estudiar la proposta de data més adient per celebrar la Diada, la Comissió n'ha estudiat i debatut el possible contingut per fer-la més viscuda i participada per al conjunt de la població. Per això, no només s'ha fet la feina 'encomanda, sinó que s'ha sobrepassat en escriure.

S'ha de lamentar que els darrers mesos els membres proposats pel Grup de Consellers del Partit Popular no hagin participat en les reunions de la Comissió, encara que han rebut tota la informació i haurien pogut fer arribar les aportacions que creguessin convenients.

METODOLOGIA

La feina de la Comissió ha consistit en:

1. 13 reunions dels membres de la Comissió.
2. 4 reunions dels membres de la Comissió amb compareixences d'antics gestors de la Diada i d'experts en la matèria.
3. Una recopilació d'informació sobre el debat que va tenir lloc el 1997, quan el Consell va declarar el 12 de setembre com a Diada de Mallorca.
4. Un primer procés participatiu en què es demanava opinió sobre la data i el model de festa a persones de reconegut prestigi i entitats amb una especial vinculació amb el tema. Es varen fer un total de 81 consultes (a totes les persones i entitats que proposaren els diferents grups representats) i es reberen un total de 31 respostes.
5. Un informe de la Secretaria General del Consell sobre la possibilitat de declarar un dia festiu insular.
6. Un segon procés participatiu en què es demanava opinió sobre el model de festa, obert a tota la ciutadania a través del web de «Repensem Mallorca», en el qual han participat 46 persones.
7. Dues taules rodones, una sobre «La identificació col·lectiva dels mallorquins en una o diverses dates al llarg de la història» i una altra sobre «Les neofestes mallorquines i la possibilitat de construir o recuperar una festa d'arrel popular per a tota Mallorca».

DICTAMEN

1. FONAMENTS LEGALS

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears diu, en l'article 6, punt 2, que «Cada illa podrà tenir la seva bandera, el seu dia de celebració i els seus símbols distintius propis, per acord del Consell Insular respectiu.»

La Llei 9/1984, de 30 d'octubre, de Declaració del primer de març com a «Dia de les Illes Balears» diu, en l'article 3, que «com a manifestació de la seva personalitat històrica, cada illa podrà, a més a més [del dia 1 de març], establir la seva pròpia diada, per acord del Consell Insular respectiu.»

2. EL MOTIU DE LA DIADA

El repertori simbòlic d'un país sempre vol respondre els interrogants qui som?, d'on venim?, on volem anar?. El poble mallorquí ha tengut un atzarós desenvolupament, amb múltiples interferències que l'han condicionat negativament, fins al punt de despersonalitzar-lo en alguns dels elements més definidors de la identitat col·lectiva bàsica.

La Diada ha de servir perquè el poble de Mallorca es conegui i s'autoreconegui, es reafirmi, es cohesioni, es repensi i s'impulsi cap al futur. Amb una ciutadania cada vegada més plural, cal crear un relat de país arrelat i inclusiu, i la Diada hauria de ser una eina més per aconseguir-ho: més enllà dels variats bagatges vitals i identitaris i de les imprescindibles diferències ideològiques, hauríem de ser capaços de trobar i celebrar un projecte col·lectiu de mínims que ens agrupi i identifiqui, en què tothom se senti còmodes, que ens connecti amb l'exterior, però que alhora ens individualitzi i singularitzi en un món cada vegada més global.

Malgrat sigui imprescindible pouar en la nostra història per fixar la Diada, com fan tots els països del món, es tracta sobretot de decretar un dia per celebrar i reivindicar la pròpia existència en el present i parlar col·lectivament del futur.

3. LA DATA

Sens dubte aquesta ha estat la qüestió més pensada, estudiada i debatuda en el si de la Comissió.

La Diada fixada el 1997 ha fracassat en el sentit que mai no ha estat una festa viscuda pel conjunt de la població i, malgrat la quantitat de recursos econòmics i humans que s'hi han destinat els darrers 19 anys, no ha arrelat ni ha superat l'àmbit estrictament institucional. Si bé és cert que això no es pot imputar a la data, si ho és que el fet de no existir un moviment popular previ ho ha dificultat extraordinàriament. Tampoc no hi ha ajudat l'arbitrarietat de la tria, ja que el 12 de setembre no és, a parer de la immensa majoria dels historiadors, una data cabdal. Si bé és cert que Jaume II jurà aquest dia els Privilegis i Franqueses de Mallorca el 1276, no ho és menys que aquests ja havien estat atorgats pel rei Jaume I en la Carta de Franquesa el 1230 (com de fet s'indica a l'acord del 1997) i que el jurament el repetiren quasi una vintena de reis més, fins el Decret de Nova Planta de 1715. Sense menystenir la valuosíssima tasca de Jaume II com el rei que, després de la fundació, posà les bases per l'estructuració i desenvolupament del Regne de Mallorca, és innegable que es pot optar per aquesta data com per un altre parell de dotzenes de l'època medieval.

Si bé la Comissió no pot emetre un dictamen concloent, ja que en el seu si no hi ha unanimitat entorn d'una opció alternativa al 12 de setembre, la majoria de les entitats i experts consultats proposen el 31 de desembre com a data per celebrar la Diada de Mallorca.

Les raons són de caire legal, de rellevància, històriques, socials i populars, de participació ciutadana i de context cultural.

a. Raons relacionades amb el marc legal

La Llei 9/1984, de 30 d'octubre, de Declaració del Primer de Març com a Dia de les Illes Balears, diu clarament a la seva exposició de motius: «Històricament els pobles han cercat afirmar la seva identitat mitjançant la institucionalització d'una data transcendental, i li han donat alhora un caire oficial i festiu. Cada una de les Illes

Balears ha anat establint, de forma més o menys oficial, una data històricament representativa que permetés anualment fer un acte d'afirmació de la pròpia identitat insular. Les dates escollides han estat relacionades amb la conquesta catalana, aportació decisiva per a la configuració històrica, cultural i lingüística de tots els pobles de les Illes Balears». En el nostre cas, no hi ha dubte que es fa referència al 31 de desembre.

b. Raons de rellevància

El 31 de desembre de 1229 és, segons la totalitat dels historiadors consultats, la data coneguda més important en la història de Mallorca, el moment simbòlic del naixement del poble mallorquí així com el coneixem avui dia, malgrat l'evolució evident i les incorporacions culturals posteriors: amb els fets ocorreguts fa 787 s'inicià un cicle en què es defineixen uns trets (llengua, cultura, legislació, àmbit polític, etc.) que tothom que viu a Mallorca, independentment de l'origen o la ideologia, reconeix com a propis de l'illa.

c. Raons històriques

D'entre totes les dates possibles, el 31 de desembre és l'única que ha estat celebrada al llarg dels segles amb el nom de Festa de l'Estendard o de la Conquesta, sempre amb un contingut del poble mallorquí entès com a comunitat humana amb trets d'identitat pròpia.

Es tracta del cerimonial civil més antic que es conserva a Europa; Ramon Muntaner diu a la seva *Crònica* que l'any 1286 ja l'havia vist celebrar.

La Festa de l'Estendard ha perdurat fins al segle XXI per la seva gran capacitat d'adaptació a les diferents circumstàncies històriques; a cada moment de transició (després de les Germanies, després del Decret de Nova Planta, amb el liberalisme, les Repúbliques o les Dictadures) ha semblat que s'esmoreïa, però sempre ha rebrostat, s'ha adaptat a les noves situacions i ha permès una reinterpretació actualitzada i vàlida per a la societat de cada moment.

Encara que se celebràs a Palma, la festa implicava la totalitat de l'illa. Des de la baixa edat mitjana hi participaven joglars de diferents viles, hi assistien representacions gremials de tota l'illa i hi acudien els jurats forans. S'ha de tenir en compte la identificació política entre ciutat i regne, que es confonien a causa de la concepció medieval que les ciutats representaven tot el territori del seu voltant. Això fou així fins a la conquesta borbònica i el Decret de Nova Planta (1715), moment en què la festa que era de tot Mallorca es convertí en municipal –sense que per això, tanmateix, el governador deixàs d'encapçalar la comitiva. Així i tot, el 1929, en ocasió del setè centenari de la conquesta, hi hagué tants forans que acudiren a Palma a participar de la Festa que els serveis de ferrocarrils establiren un rècord en transport de viatgers.

Durant l'època de privació d'autogovern, se seguí atorgant un gran valor simbòlic a aquesta data: des de 1897 l'Ajuntament de Palma hi proclama els seus fills il·lustres o adoptius; precisament el 31 de desembre d'aquell any, en el nomenament de Marian Aguiló, Miquel dels Sants Oliver pronuncià un discurs en català després de més d'un

segle de no emprar-se la llengua del país en el saló de plens. També va ser el darrer dia de 1904 que Antoni Maria Alcover va recuperar el català a la Seu com a llengua de predicació, després de 130 de bandejament. I, ni que sigui per proximitat, no podem obviar que el principal vitrall de la sala de plens de l'antiga Diputació, de l'actual Consell, fa referència als fets ocorreguts el 31 de desembre.

d. Raons socials i populars

El 31 de desembre s'ha mantingut viu, com hem dit, malgrat els canvis històrics. No només com a festa institucional (primer del Gran i General Consell i del consistori de Palma més tard), sinó com a festa popular.

El llegat cultural i social que envolta aquesta data és molt important, des de la teatral *Comèdia de la General Conquesta* al poema *La Colcada* de Pere d'Alcàntara Penya, passant per carrers que li són dedicats i nombroses pintures, sobretot de l'època romàntica.

Actualment, és l'única data que, arreu de Mallorca, és celebrada de forma autoorganitzada per entitats i associacions de tota índole, malgrat no haver estat declarada oficialment Diada.

e. Raons de participació ciutadana

En els processos participatius duts a terme per la Comissió de la Diada, el suport al 31 de desembre ha estat aclaparador.

En el primer procés, aquell en què es va demanar parer a persones de reconegut prestigi, a informants qualificats i a entitats amb una especial vinculació amb el tema, el 31 de desembre va obtenir el 83,83 % dels suports, davant el 12,90 % del 12 de setembre i 3,23 % de l'1 de juliol. Si just tenim en compte els 19 ajuntaments que varen contestar – ja que la implicació municipal és imprescindible per fer arribar la Diada arreu del territori–, el 31 de desembre obté el 78,95 % dels vots.

En el segon procés, aquell en què podia participar tota la ciutadania a través de la web de Repensem Mallorca, i malgrat que no es demanava opinió sobre la data sinó sobre el format, 20 de les 46 persones hi han fet referència amb aquest resultat: a favor del 31 de desembre (80 %); del 12 de setembre (5 %); 12 de setembre i 31 de desembre (5 %); no fer diada (5 %); i 17 de gener (5 %).

f. Raons de context cultural

Si atenem les illes Balears i Pitiüses, les diades són:

Diada del Poble de Menorca: 17 de gener, conquesta de l'illa.

Diada d'Eivissa: 8 d'agost, conquesta de l'illa.

Diada de Formentera: 25 de juliol, sant Jaume.

L'única illa que no vincula la seva diada a la conquesta catalanoaragonesa és Formentera. Tanmateix, s'ha de recordar que el 5 d'agost s'hi celebren les anomenades Festes de la Terra o de Santa Maria, que sí que hi tenen relació.

Per tant, la tria del 31 de desembre ens homologaria amb la resta d'illes, especialment amb Menorca i Eivissa, donant una certa coherència a la comunitat autònoma i recalcaria els vincles d'unió que hi ha entre els diferents pobles que la componen.

Cal fer esment que el Dia del País Valencià és el 9 d'octubre, que commemora l'entrada de Jaume I a la ciutat de València el 1238; malgrat té un origen posterior a la festa mallorquina (el 1338), hi té moltes similituds, com l'honor retut a la Senyera, primer com a símbol reial i posteriorment com a símbol de la comunitat.

En referència als dubtes que aquesta data ha suscitat en el transcurs dels debats hem de manifestar:

Que no ha estat ni és una festa exclusivament de Palma (com ja s'ha explicat); dit això, tampoc negam ni creim que el Consell s'hagi d'apropriar de la festa que actualment organitza el consistori de la capital, sinó que s'hi ha de sumar i mirar de complementar-la, sense trepitjar-la.

Que no s'hi celebra una guerra ni una matança, sinó el naixement del poble mallorquí; evidentment aquest està relacionat amb uns fets bèl·lics, com la majoria de dates històriques, però ni és allò que s'hi commemora, sense que això vulgui dir que s'hagi d'obviar: un poble madur no amaga els punts obscurs del seu passat, sinó que els rellegeix (com deia Goethe, «cada generació ha d'escriure la seva pròpia història») per aprendre'n.

Possibilitat de fixar una efemèride per projectar el Consell

En les darreres reunions de la Comissió va sorgir la possibilitat de celebrar una efemèride en què es reivindicàs el Consell com la institució i l'autogovern illenc, a part de la Diada de Mallorca (ja que entenem que la Diada ha de ser viscuda i celebrada per totes les institucions, no només per la que l'aprova).

És cert que, a diferència de Menorca, Eivissa i Formentera, el Consell de Mallorca té una forta competència de projecció amb el Govern; també és evident que la ciutadania no acaba de distingir les dues institucions, i que pel fet de tenir les seues i els organismes a la pròpia illa (de fet, a la mateixa ciutat) se les sent igualment pròximes.

Malgrat la institució té mitjans adients per projectar la imatge i la necessitat del Consell, es posa damunt la taula la possibilitat de dedicar un dia, que a diferència de la Diada de Mallorca, en la que res hi té a veure, seria eminentment institucional, per reforçar i projectar aquest òrgan d'autogovern. Una data constituent que posàs en valor el Consell com a institució, així com el reconeixement a la insularitat.

Encara que hi podria haver una sèrie de possibles dates per dur a terme aquesta funció institucional de projecció del Consell, que, per la seva rellevància històrica, podrien servir com a efemèride per dur alguna actuació rellevant com per exemple la primera proposta d'Estatut d'Autonomia de Mallorca i Eivissa (20-23 de juny de 1931), la manifestació per l'autonomia (29 d'octubre de 1977) o l'aprovació del decret de Preautonomia, que creava els Consells Insulars (13 de juny de 1978). D'entre les possibles, s'ha recomanat la data del 24 d'abril, ja que aquell dia, al 1979, es va constituir per primera vegada el Consell Insular de Mallorca, el vertader òrgan d'autogovern del poble mallorquí, previst a l'Estatut. Certament, es tracta d'un moment en el qual pren forma la històrica lluita per l'autonomia il·lenca, i es reconeix institucionalment la personalitat política, administrativa i social d'aquesta institució. La mesura, emperò, no compta amb el suport de la totalitat dels grups polítics representats a la Comissió.

La Comissió recomana al plenari fer un esforç pel consens polític, a partir de l'anàlisi de l'opinió pública i en relació als trets històrics, culturals i socials que ens defineixen com a mallorquins i mallorquines.

4. EL RELAT I LES TEMÀTIQUES DE LA DIADA

El relat

La Diada, com hem explicat, ha de servir per cohesionar la societat mallorquina i projectar-la cap al futur. Per això, hi ha d'haver un relat de mínims que doni solidesa als actes i a la idea de col·lectiu; aquest relat, que hauria de ser permanent i present com a rerafons tots els anys, hauria de tenir presents els elements següents:

La llengua catalana.

L'autogovern.

La història de Mallorca.

La insularitat.

Les tradicions mallorquines, i la seva actualització. Es proposa defugir de la folklorització o de la fixació simplista d'un moment històric com «l'essència» de la mallorquinitat».

La multiculturalitat.

A més, es proposa que en els actes del 31 de desembre hi hagi sempre una reflexió sobre les guerres, els vençuts i els vencedors, i sobre la convivència entre cultures i religions.

Les temàtiques

Es proposa que cada any es triï una temàtica que serveixi de fil conductor per a tots o la majoria dels actes que s'hi celebren. Aquestes temàtiques poden ser molt variades; només a tall d'exemple, proposam: l'emigració mallorquina, el regne privatiu, les noves mallorquinitats, la música mallorquina al llarg de la història, els xuetes, el dret civil propi, la pagesia, la indústria, etc.

5. ELS ACTES INSTITUCIONALS

Actualment, hi ha dos actes institucionals bàsics relacionats amb la Diada: l'entrega de medalles i reconeixements i l'ofrena floral a la tomba de Jaume II.

Entrega de les medalles i proclamació dels fills predilectes i adoptius

La proposta és mantenir l'entrega de les medalles i la proclamació de fills predilectes i adoptius; si bé aquest acte no ha de coincidir amb la data de la Diada de Mallorca, ja que el 31 de desembre l'Ajuntament de Palma lliura les seves medalles i proclama els seus fills il·lustres i adoptius, s'ha d'evitar una coincidència o competició entre uns reconeixements i els altres que no tindria sentit. L'acte institucional es podria organitzar uns dies abans del 31 de desembre o també es podria celebrar el dia que es determini per fer la projecció del Consell, per exemple el 24 d'abril abans esmentat, malgrat no tenguí el suport de la totalitat dels grups polítics representats a la Comissió.

Diada de Mallorca

L'ofrena floral a la tomba de Jaume II no tendria sentit si es canvia la data de la Diada de Mallorca, ja que deixaria d'estar vinculada a aquest monarca. Si bé es podria fer una ofrena genèrica als reis privatis de Mallorca, només les despulles de Jaume II i Jaume III es troben a Mallorca, ja que les de Sanç I romanen a Perpinyà. De totes maneres, aquesta Comissió no veu la necessitat d'aquests homenatges als reis, privatis o generals d'Aragó –altra cosa és difondre'n el coneixement, que sí seria recomanable.

Per al 31 de desembre caldria bastir tot un nou entramat d'actes institucionals, tenint en compte la celebració dels actes per la Festa de l'Estendard que organitza l'Ajuntament de Palma, que no han de ser substituïts, sinó complementats amb la participació del Consell.

La filosofia de la proposta seria aquesta: la Diada de Mallorca ha de ser viscuda i organitzada per totes les institucions de l'illa, i la Festa de l'Estendard és la forma que té Palma de celebrar-la i, per tant, és lògic que l'Ajuntament hi tenguí un paper important.

El penó reial o Estendard hauria de ser, coherentment, declarat símbol històric de Mallorca.

Pel que fa als actes litúrgics, aquesta Comissió recomana compatibilitzar la tradició amb la laïcitat que ha de caracteritzar les administracions públiques. La inclusió de les litúrgies tradicionals amb assistència personal voluntària, però no de les corporacions com a tals podria anar en aquesta direcció. S'hauria de parlar amb l'Ajuntament de Palma i amb el Bisbat per plantejar que la Missa Solemne de dia 31 de desembre es fes a l'inici i així no suposàs un tall per a la vivència laica de la festa.

Aquesta Comissió recomana, així mateix, que se celebri un acte institucional a la part forana, de forma itinerant. La proposta és que l'eix central d'aquest acte sigui un breu discurs del president o de la presidenta del Consell i un pregó per iniciar les festes, a

càrrec d'una persona de reconegut prestigi o rellevància, a més d'actuacions artístiques relacionades amb la temàtica que s'hagi decidit com a fil conductor dels actes de la Diada. Evidentment, aquest acte se situaria en la segona quinzena de desembre.

Així mateix, i com recomana la cultura audiovisual actual, es proposa que la Diada també tenguí aquesta dimensió institucional, amb un discurs radiotelevisat i difós per les xarxes socials dia 31 de desembre, en què es manifestassin les reflexions i prioritats del país en el curs entrant.

6. ACTES POPULARS

En aquest sentit, la Comissió expressa la necessitat de popularitzar la Diada i fer-la present arreu del territori.

Es proposa treballar amb les escoles, amb un material didàctic del Consell i de la Diada.

També es proposa celebrar concursos infantils i juvenils (de dibuix, de relats) relacionats amb la Diada i amb el relat que hi està relacionat.

Així mateix, cal potenciar els actes esportius, però relacionant-los més amb la Diada –ja sigui amb el fons o amb la forma.

L'organització d'un concert-revetlla, tal vegada d'ubicació itinerant, serviria per fer-la present i viscuda entre el jovent.

La implicació dels ajuntaments en aquest sentit és imprescindible i, per això, es proposen dues línies de treball: d'una banda, l'elaboració d'un catàleg anual d'activitats organitzades pel Consell i entre les quals els municipis podrien triar; de l'altra, l'establiment d'una línia de subvencions amb les quals els ajuntaments puguin organitzar els seus propis actes, sempre tenint en compte el relat i la temàtica de la Diada.

7. LA POSSIBILITAT DE DECLARAR LA DIADA COM A FESTIU

Segons l'informe elaborat pel secretari general de la corporació, el Govern de les Illes Balears pot establir un dia festiu diferent per a cada una de les illes, a imatge del que fa Canàries (vegeu el Decret 313/2015, del Gobierno de Canarias).

Aquesta Comissió recomana al govern del Consell que, de forma coordinada amb la resta de consells, iniciï les negociacions polítiques amb el Govern de les Illes Balears per plantejar la possibilitat d'insularitzar un dels dies festius de què «disposa».

Mentrestant, i pel que fa als treballadors de la casa, com que el 31 de desembre tanmateix ja no els és laboral, es podria –prèvia negociació amb els sindicats– traspasar la tradició de donar-los lliure el 12 de setembre al dia 24 d'abril.

RESOLUCIONS QUE PROPOSAM ADOPTAR AL PLE

1. El Ple del Consell de Mallorca acorda proclamar com a Diada de Mallorca el 31 de desembre.
2. El Consell de Mallorca es compromet a estudiar les fórmules per celebrar la Diada de Mallorca i la festa de l'Estendard en coordinació amb l'Ajuntament de Palma.
3. El Ple del Consell de Mallorca acorda que el govern insular adopti i implanti les recomanacions del dictamen aprovat per la Comissió Especial sobre la Diada i, en particular, que cerqui una data adequada per organitzar l'acte de reconeixement i distincions de la institució que no se superposi amb la celebració de la festa de l'Estendard.
4. Per al seguiment de com s'implanten la resta de recomanacions d'aquest dictamen, i per per definir-les, ampliar-les i actualitzar-les, s'acorda mantenir oberta la Comissió Especial sobre la Diada.

El Sr. PRESIDENT comunica, abans de donar la paraula als grups polítics, que hi ha quatre peticions per intervenir al Ple.

Puntualitza que cap de les quatre entitats que han sol·licitat intervenir al Ple no està inscrita en el Registre d'Entitats de Participació Ciutadana però el secretari general li ha fet notar que el Reglament orgànic del Consell de Mallorca preveu que, una vegada haver-ho comentat als portaveus, el president té potestat per autoritzar que aquestes entitats intervenguin al Ple.

A més a més, tenint en compte que és un tema que va més enllà d'una pura qüestió interna del Consell de Mallorca i que se va crear la Comissió de la Diada per donar veu als diferents col·lectius i experts per expressar la seva opinió sobre aquest tema, aleshores proposa que hi puguin intervenir les quatre entitats que així ho han sol·licitat.

Atès que tothom hi està d'acord, anuncia que donarà la paraula a les entitats esmentades per ordre d'entrada de les peticions i els concediran el temps d'intervenció que necessitin per tal d'afavorir la participació i el debat.

Tot seguit informa que la Fundació Jaume III de ses Illes Balears ha sol·licitat intervenir al Ple en aquest punt i dóna la paraula al Sr. Joan Font Rosselló.

El Sr. FONT (portaveu de la Fundació Jaume III de ses Illes Balears) fa la següent intervenció:

“Moltes gràcies, Sr. Vicepresident.

Gràcies per deixar-nos intervenir, encara que, efectivament, no formem part del Registre d'Entitats Ciutadanes del Consell Insular de Mallorca. De totes maneres, abans d'intervenir, ja he presentat la meua sol·licitud perquè, a partir d'ara, la Fundació formi part d'aquest registre.

En primer lloc, nosaltres intervenim, com tothom sap, per oposar-nos i per rebutjar aquest canvi de data de dia 12 de setembre a dia 31 de desembre. Nosaltres creim que avui se consumarà una nova traïció a la identitat de Mallorca, tal com l'entenen la majoria de mallorquins.

Avui el pancatalanisme posa una pedra més en la construcció dels símbols col·lectius de tots els mallorquins. El pancatalanisme que representa MÉS per Mallorca, a dia d'avui, torna a imposar la seva agenda política a tots els mallorquins, encara que la majoria rebutgi aquesta agenda.

L'any 1983 hi varen posar la primera pedra. Varen aconseguir que se posàs a la llengua el nom de llengua catalana, quan només era la petició d'una minoria ja que poble de Mallorca, en general i des de feia segles, l'anomenava 'mallorquí'.

Ara, fa un parell dies, varen veure com també canviaven el nom de Palma de Mallorca. El varen canviar per Palma. Avui tornam, una altra vegada més, a veure com la classe política de Mallorca torna a claudicar davant una agenda política clarament ideològica.

Nosaltres consideram que els símbols identitaris d'una illa s'han de canviar per consens. Tothom s'hi ha de sentir reconegut; tothom s'hi ha de sentir identificat. El que no pot ser és traslladar la Diada de Mallorca a una data –dia 31 de desembre– que tothom sap que està contaminada pel catalanisme més radical. Enguany, de fet, tots sabem, per exemple, que el lema d'aquestes entitats que volen celebrar dia 31 de desembre és 'Per la plena sobirania de Mallorca, construïm els Països Catalans'.

Per tant, nosaltres creïm que aquesta nova Diada serà una diada de divisió i de confrontació entre els mallorquins. No serà, precisament, una diada de trobada ni de punts d'encontre.

Per què se vol canviar a dia 31 de desembre? Supòs que tothom ho sap. Encara que realment ningú no ho digui obertament i públicament, tothom sap per què es vol canviar a dia 31 de desembre i és que, al cap i la fi, ha estat una demanda històrica del PSM cada vegada que ha passat per aquest Consell i avui pareix que ho aconseguirà.

Segons la cosmovisió nacionalista de la història, dia 31 de desembre és el baptisme –el bateig– del poble mallorquí però no dins la cristiandat sinó dins una suposada catalanitat.

El 31 de desembre és una espècie d'incogema, de pentacosta, de conversió dels mallorquins en catalans. És, de qualque manera, com ha dit el dictamen que ha presentat la Comissió de la Diada, l'acte fundacional del poble mallorquí com si abans no hi hagués poble mallorquí.

Però el 31 de desembre, com saben tots els historiadors, no va ser cap conquesta catalana sinó una conquesta cristiana. Una croada beneïda pel Sant Pare que va atreure catalans, llenguadocians, provençals, italians, aragonesos i navarresos. No hi va haver, pròpiament, cap repoblament català.

D'altra banda, però, a nosaltres també ens sap greu que se deslligui el dia 12 de setembre de la Diada de Mallorca i ens sap greu perquè la dinastia privativa de Mallorca, que és allò que realment se vol esborrar, de tres reis mallorquins (1276-1343) és una època esplendorosa per a Mallorca. Segurament és l'etapa històrica més esplendorosa que han tengut mai els mallorquins a pesar de totes les dificultats que hi posàs la Corona d'Aragó per fagocitar aquest regne dins la mar que volia el rei En Jaume.

I és esplendorosa perquè se posen els fonaments del regne de Mallorca, se crea el Gran i General Consell, el jurat de fora, els jurats, els sindicats de fora, les lleis palatines, la navegació mallorquina arriba a tots els indrets, se comença el castell de Bellver, se comença la Seu, se remodela l'Almudaina, s'encunya moneda, se projecta culturalment a través de la figura de Ramon Llull que, a dia d'avui, se vincula directament a Catalunya quan és una figura vinculada, concretament, als reis de Mallorca i al regne de Mallorca, etc.

És una època en què nosaltres tenim reis privatius, és a dir, reis que no compartim amb ningú més, dos dels quals estan enterrats a la Seu. A la gent quan li deïm que parlin dels reis de Mallorca, se refereixen a aquests reis i al rei Sanxo que està a Perpinyà. Se refereixen a aquests reis i no a Felip V ni a Carles V. Se refereixen als reis privatius que no varen compartir amb ningú més els mallorquins.

Per altra banda, és una època en què comencen les tensions entre Catalunya –bàsicament– i Mallorca. Els catalans, de qualque manera, ens volen tutelar. Volen que els mallorquins estiguin sotmesos, submisos als catalans i, de fet, aquests 70 anys de dinastia privativa són 70 anys d'agressions, d'invasions i d'humiliacions als nostres reis baldament que hem vist que, efectivament, va ser una època gloriosa o, si més no, esplendorosa del regne de Mallorca.

Se manifesta que els mallorquins volen ser qualcú a part de ser els germans petits de qualcú altre. Els mallorquins, després d'aquesta dinastia privativa de Mallorca, ja no seran catalans només. Ja no seran occitans només. Ja no seran italians només. Ja no seran italians ni sarraïns ni jueus. Tots seran, a partir d'aquell moment, mallorquins.

Per tot això, nosaltres creim que no se poden posar símbols d'un país, ni el nom de la llengua, ni les banderes –vist que aquí hi ha banderes quadribarrades– al servei d'un determinat moviment ideològic i polític que és allò que realment se vol fer aquí.

Només vull recordar unes paraules de l'ambaixador mallorquí, Joan Crespí, a la cort reial de Gant, el bres del nou rei de Mallorca i futur emperador Carles V, que resumeix a la perfecció el que va ser l'edat mitjana mallorquina. En una investigació judicial contra el regent català Carles, per la vulneració dels privilegis mallorquins, quan aquest regent diu que els mallorquins eren catalans, Crespí –l'ambaixador mallorquí– li amolla que els conqueridors de Mallorca no són els catalans; són els mallorquins que hi viuen: *'Los conquistadors del regne som stats nosaltres mateixos que romanguerem en aquell'*.

Per tot això demanaria als partits que no són nacionalistes, concretament, al PSIB i a Podem que han manifestat la voluntat de votar a favor d'aquest canvi de Diada, que per favor s'ho facin mirar. No som catalans, senzillament som mallorquins.

Moltes gràcies.”

El Sr. PRESIDENT informa que el Grup Blanquerna ha sol·licitat intervenir en el Ple en aquest punt i dóna la paraula a la Sra. Aina Vidal Montserrat.

La Sra. VIDAL (portaveu del Grup Blanquerna) fa la següent intervenció:

“Benvolguts representants de la ciutadania de Mallorca,

El Grup Blanquerna és una entitat que va ser creada l'any 1985 per Climent Garau i Arbona, distingit per aquesta institució amb la Medalla d'Honor i Gratitude de l'illa de Mallorca, en categoria d'Or.

La nostra associació forma part de la Plataforma 31 de desembre i, des de la seva creació, ha reclamat que el 31 de desembre sigui reconegut oficialment com a Diada de Mallorca.

Avui, per a nosaltres, és un honor poder intervenir en aquest ple històric per al nostre poble. Un ple que arriba tard i que és l'epitafi d'un fracàs anunciat. En efecte, ens referim al fracàs estrepitosos que ha estat l'intent d'imposar una Diada postissa, la del 12 de setembre, que malgrat tots els doblers, recursos i energies que s'han malbaratat per potenciar-la, mai no ha arribat a quallar.

Avui, però, no som aquí per lamentar-nos sinó per celebrar el triomf del sentit comú i la coherència, mantinguts tots aquests anys per la societat civil i que ha arribat, finalment, també a les institucions.

Tanmateix el 31 de desembre sempre ha estat la Diada de Mallorca. Celebrem que ara, amb dues dècades de retard, el Consell de Mallorca ho reconegui.

I és la Diada de Mallorca perquè:

- El 31 de desembre és la festa cívica més antiga d'Europa.
- Des de fa segles, des del mateix segle XIII, les generacions de mallorquins que ens han precedit, ja han triat el 31 de desembre com el dia de commemoració col·lectiva dels nostres orígens com a poble.
- El 31 de desembre s'ha celebrat a tots els racons de Mallorca fins que, entrat el segle XVIII, després de la guerra de Successió, el Decret de Nova Planta (que no pogué acabar amb la festa) el reduí a la festa de Ciutat.
- Perquè dia 31 de desembre és, per tradició, per història i per adhesió popular la millor data per celebrar el nostre compromís amb un futur cohesionat.
- Perquè és el dia que commemoram l'entrada de Jaume I a Palma i, per tant, recordam els nostres orígens com a poble, és a dir, d'on venim. També és un bon dia per recordar qui som (ja se sap allò de 'qui perd els orígens, perd la identitat') i, sobretot, per plantejar-nos cap a on anam.
- Segons tots els historiadors, no hi ha cap data més rellevant en la història de Mallorca que el 31 de desembre de 1229.
- És una commemoració coneguda i arrelada dins l'imaginari col·lectiu que no s'ha deixat de commemorar ni en els pitjors moments de la nostra història. Els primers anys just després de la guerra de Successió i durant la guerra del 1936-1939, hi hagué mallorquins i mallorquines que s'encarregaren de mantenir viva la celebració.

- Ens agermana amb Menorca i Eivissa, que també han triat com a Diada la data de la conquesta catalana.
- Ens agermana amb el País Valencià que té la data d'entrada del rei En Jaume a la capital (9 d'octubre) com a Diada de tot el País.
- En els darrers quaranta anys ha estat la data entorn de la qual s'han produït mobilitzacions populars de reivindicació dels nostres drets col·lectius.
- Des de fa deu anys, gràcies a l'impuls de l'Obra Cultural Balear, es torna a commemorar a tots els municipis de Mallorca.
- Finalment, és la millor data per, a partir de la reflexió conscient sobre el nostre passat, llançar un missatge de cohesió social i de futur en llibertat.

És per aquests motius que des del Grup Blanquerna felicitem avui el Consell de Mallorca per impulsar aquest reconeixement per fer oficial allò que enguany farà 787 anys que és normal, lògic i evident. Allò que farà 787 anys que se celebra, sense interrupció. I que ja en el seu moment, serví de model per a altres celebracions: la Festa de l'Estendard de Palma fou el model de celebració que copiaren ciutats com Ciutadella, Eivissa o València per a les seves pròpies celebracions. La del 17 de gener, 8 d'agost o 9 d'octubre, diades oficials respectives de Menorca, Eivissa i el País Valencià, amb el suport, per cert, del Partit Popular. Sí, del Partit Popular i ara també del partit polític Ciudadanos.

Per totes les raons exposades i per aquesta darrera, ens atrevim a demanar a la totalitat de membres del ple del Consell, siguin del partit que siguin, que votin a favor d'allò que el poble ja fa molts anys que ha decidit: que la Diada de Mallorca sigui el 31 de desembre.

Igualment, feim una crida a la ciutadania de Mallorca i a la societat civil organitzada a blindar amb el seu esforç i compromís aquesta passa endavant que avui feim col·lectivament.

I tots plegats, celebrem la recuperació de la memòria i el relat nacional del nostre poble. Un poble que ja mai més ha d'estar eixorc de referents sinó reivindicar-los amb orgull i esperit crític. I en la construcció d'aquest nou relat, que va des de l'abans fins a l'ara i el després, demanam que el Consell, com a govern insular de Mallorca, s'hi posi al capdavant, i reconegui el paper de la societat civil mallorquina que durant els darrers 40 anys ha mantengut la flama del 31 de desembre quasi en solitari.

La Diada del 31 de desembre, la Diada de Mallorca, ha de ser idò una palanca que ens serveixi per projectar-nos, individualment i col·lectivament, cap a un futur sense límits, amb tots els dubtes però sense cap por. Només qui ens vol atemorits, hi pot estar en contra. Només els covards ens volen covards. Però el nostre clam, avui i aquí, és que no tenim por de ser qui som i de decidir què volem ser perquè, com deia aquell gran poeta nostre, nosaltres greument hem escollit, i tenim ben clar, que allò que val és la consciència de no ser res si no s'és poble.

Visca el poble i visca Mallorca!"

El Sr. PRESIDENT informa que l'Assemblea Sobiranista de Mallorca ha sol·licitat intervenir en el Ple en aquest punt i dóna la paraula al Sr. Cristòfol Soler i Cladera.

El Sr. SOLER (portaveu de l'Assemblea Sobiranista de Mallorca) fa la següent intervenció:

"Moltes gràcies Sr. president, Sres. conselleres, Sr. consellers, públic en general,

Abans de començar la meua intervenció, m'agradaria fer un poc de memòria del que ens va tocar viure als de la meua generació. En la meua generació no estudiàvem la nostra història. Sabíem més qui havien estat els reis visigots que no els reis de Mallorca.

Ara, això sí, aquesta història i aquesta cultura que se'ns va voler amagar, sempre dins l'imaginari col·lectiu mallorquí ha quedat un personatge de referència que és el rei En Jaume

Els anys 60, quan gairebé no se'n parlava, gairebé a cada poble se tenien uns determinats elements que relacionaven la nostra terra amb el rei En Jaume: la Pota del Rei a Inca o, moltes vegades, allò que se denominaven 'camins de la batalla' que no tenien res a veure amb la conquesta de Mallorca sinó pertanyien a altres moments històrics, sempre se referenciaven al rei En Jaume.

Si hi ha un personatge que formi part de l'imaginari col·lectiu de la gent de Mallorca és la figura del rei En Jaume i, per mor d'això, s'ha de tenir en compte aquesta qüestió que, des del meu punt de vista, és el

creador i qui consolida el regne de Mallorca i la seva integració dins el que serà la corona catalanoaragonesa.

Una data no resol els problemes de la ciutadania per sí sola però saber quina és la nostra vertadera Diada és marcar una fita, és una font d'inspiració, és un referent per cohesionar-nos com a poble, per fer front als reptes de futur i avançar cap a una societat millor.

El nostre poble i, per a alguns, el nostre país, el nostre petit país, Mallorca, com tots els territoris que formen part de la catalanitat, ha travessat per nombrosos períodes de dictadura i absolutisme, i malgrat això, la ciutadania ha seguit celebrant, el 31 de desembre des de fa 787 anys, la seva Diada Nacional, la més antiga d'Europa.

Alguns consellers deis que això significa celebrar un genocidi, que Mallorca té dates més representatives o que un monarca no ha de ser el referent d'una diada. A tots vosaltres vos deman que mireu la història d'acord amb el que cada moment representava. Jaume I entrà a Mallorca en un moment històric en què les terres no es recuperaven per la via del diàleg. I fixau-vos que dic recuperar, perquè els catalans que varen venir i la gent que l'acompanyava, eren descendents de la cultura que havia habitat Mallorca abans que els musulmans s'hi establissin sota un sistema absolutista.

El 31 de desembre de 1229, Jaume I va entrar a Mallorca, i al cap de poc temps ens atorgà la Carta de Població i Franqueses, allò que podria ser considerat la primera constitució dels mallorquins. El fet d'estar redactada per afavorir la repoblació del regne de Mallorca va possibilitar el règim de llibertats més avançat d'Europa en aquella època. Aquella Carta atorgà als nostres avantpassats, la llengua dels quals nosaltres parlem avui gràcies a la seva arribada, un sistema predemocràtic basat en el pactisme que els va fer viure i conèixer en pau durant segles.

El regne de Mallorca ens va dur el període més llarg de pau de la nostra història. La Carta de Franquesa va fer créixer els mallorquins tan conscients dels seus drets, que conformaren una societat participativa i pacífica i també –per què no dir-ho?– capaç de dur a terme les primeres revoltes de tota la història europea: les revoltes foranes del segle XV, les Germanies per defensar-se de la tirania d'un monarca. Això és el que férem. Això és el fòrem fins que un 11 de juliol de 1715, Felip V de Borbó ens va fer capitular i imposà la repressió i l'absolutisme.

Per què volem una Diada? Per tenir referents o per enterrar-nos com a poble? Si volem el segon (enterrar-nos com a poble), ho hem fet molt bé fins ara amb aquest 12 de setembre, al qual li manca justificació i coneixement per part de la ciutadania. Si el que volem és un referent de cap on hem d'avançar com a poble i com a societat, el 31 de desembre significa recordar que volem aprofundir en la democràcia, en la cultura del pacte, l'entesa i la pau. El 31 de desembre significa recordar-nos a nosaltres mateixos i mirar cap al futur mostrant-nos al món tal i com som.

Vos hi deman reflexió i també faig una petició més: que el 31 de desembre sigui una data festiva. És important que pugui tenir aquest caràcter. Crec, pel que he deduït del dictamen de la Comissió de la Diada, que ja hi ha hagut algunes xerrades per tal que això sigui efectiu. És important, des del nostre punt de vista, que sigui un dia festiu.

Poca cosa més a dir perquè, quan se parla del que és evident, quan se parla d'allò que duim dedins, sobren les paraules i només vull acabar amb un:

Visca Mallorca lliure!"

El Sr. PRESIDENT informa que el sindicat STEI Intersindical ha sol·licitat intervenir en el Ple en aquest punt i dóna la paraula a la Sra. Maria Antònia Font Gelabert.

La Sra. FONT (portaveu del sindicat STEI Intersindical) fa la següent intervenció:

"Moltes gràcies.

Per a nosaltres és un honor ser avui aquí acompanyats de la ciutadania i dels grups polítics que la representen.

També estar al costat d'aquest vitrall, que avui explica una part de la nostra història. Hi veim el rei En Jaume. En la Diada del 31 de desembre, un dels elements simbòlics és el casc del rei En Jaume. Fixau-vos-hi, sempre representat. Aquest casc està damunt el cap d'una persona que era el rei En Jaume, que parlava català. Va arribar el 1229 aquí acompanyat de son pare i sa mare de Ramon Llull, qui va néixer a

Mallorca dos o tres anys després. La catalanitat de Ramon Llull no està en dubte a cap lloc del món i tenim la sort que ha nascut a Mallorca.

L'any 1983 no va ser una minoria que va imposar el català en l'Estatut d'Autonomia. Varen ser la saviesa i la ciència les que varen posar aquest nom perquè la comunitat lingüística internacional reconeix aquesta llengua com a llengua catalana.

Per tant, moltes gràcies a les persones que varen saber actuar amb saviesa en aquell moment i que ara també aquest Consell Insular ens explicarà una part de la nostra història. Aquesta història ha estat amagada tant de temps que fa que hi hagi persones que no sàpiguen qui són, d'on vénen i cap a on volen anar.

Contents de saber que aquí hi ha pluralitats d'idees. No volem més imposicions catalanistes. Jo sempre dic, sobre el pancatalanisme, que també existeix el panespanyolisme, és a dir, que aquí tothom té dret a explicar les seves idees. Ha arribat la democràcia i ha arribat la llibertat d'expressió.

Dins les Illes Balears hi ha gent que fa pancatalanisme i també hi ha gent que fa panespanyolisme. Hi ha gent que pensa que les Illes Balears formen part de la nació cultural catalana i hi ha gent que troba que formen part de la nació cultural espanyola. Tot això es posa damunt la taula, se debat, se parla i, avui aquí, se dona aquesta pluralitat.

Moltes gràcies.”

El Sr. PRESIDENT interromp la Sra. Font per fer notar que, fins al moment, tothom ha estat respectuós amb la divergència d'opinions i demana que se continuï amb el mateix respecte amb les diferents posicions ideològiques que hi ha sobre aquest tema a fi de poder concloure el debat d'una manera ordenada, saludable, responsable i, fins i tot, educada.

Tot seguit convida la Sra. Font a continuar amb la seva intervenció tot reclamant seriositat al públic assistent per tal de desenvolupar aquest debat amb normalitat.

La Sra. FONT (STEI) continua la seva intervenció.

“Jo som dona mallorquina i me sent formar part de la nació catalana.

El nostre sindicat, que ha participat en la recuperació dels drets i les llibertats, també ha participat en la recuperació de la identitat nacional, cultural i lingüística.

Nosaltres creim en tots aquests símbols identitaris de la nostra illa i sabem que, quan la gent deixa de xerrar la seva llengua, perd la seva identitat. Això què vol dir? Dins aquesta història que ens ha explicat abans un company, aquesta història del rei de Mallorca, vull dir que la història dels Països Catalans és una història inclusiva que inclou i respecta perfectament tots els reis del regne de Mallorca.

La nostra cosmovisió catalanista és inclusiva i no estam submisos als catalans. N'hi ha que ens sentim catalans. Catalana de Mallorca, sí. I no ens sentim submisos als catalans. Què ens sentim? Ens sentim un poble que va endavant, que té iniciatives, que és creatiu, que és l'avançada i el motor i la locomotora de l'Estat espanyol, que demana més democràcia, que demana participació, que som capaços d'il·lusionar la ciutadania amb un projecte i que ells decidiran, pacíficament i democràticament, quin camí han de seguir. Per tant, exerceixen la llibertat i exerceixen la democràcia. Aquest és un dels nostres principis.

Vull dir, sobretot i per no allargar-me, que estam molt contents que aquest Consell Insular hagi fet aquesta passa per a la recuperació de la història, per donar continuïtat al que som i per donar coherència als projectes educatius. Nosaltres som un sindicat majoritari també a Educació i creim en els projectes educatius dels centres, amb una història clara que no exclou ningú: ni els reis de Mallorca ni ningú. Ni Ausies March, ni Josep Pla ni Ramon Llull perquè formen part de la mateixa nació cultural.

Aquesta continuïtat en la història i aquest reconeixement que, a poc a poc, anirà obrint els ulls a molts mallorquins, vagi endavant i, per tant, també moltes gràcies per això.

Dir-vos també que, com exemple, els mossàrabs –de vegades, ens parlen molt dels mossàrabs– parlaven una cosa que no era català. Sí, és cert, els mossàrabs eren cristians que, quan varen venir els àrabs, se varen mantenir com a col·lectiu perquè els àrabs els varen deixar ser qui eren. Els varen respectar la seva llengua, la seva administració i el seu sistema de justícia però, com que no els deixaven exercir càrrecs importants –només càrrecs de representació–, a poc a poc varen anar abandonant la seva llengua. I, com

que varen anar abandonant la seva llengua, aquesta llengua se va perdre i varen anar agafant l'àrab. Això passava els segles IX, X i XI, 300 anys abans que arribàs Jaume I.

Per tant, nosaltres no hem deixat perdre la nostra llengua. La tenim i, com que la tenim, tenim aquesta identitat i, de vegades, podem pensar: ah, és que vàrem deixar que vénguessin els àrabs i per què no ens sentim àrabs? I per què no ens sentim espanyols? Ens sentim allò que creim que som, que és aquesta llengua que parlem d'aquest senyor que duia aquest casc i que parlava català.

Per tant, moltes gràcies al Consell de Mallorca i esperam que aquesta festa, com ha dit el company, sigui una festa compartida, alegre i participativa.”

El Sr. PRESIDENT assenyala que, una vegada concloses les intervencions de les diferents entitats i col·lectius, s'obre el torn d'intervenció dels distints grups polítics i anuncia que defensarà la proposta el president de la Comissió de la Diada, Sr. Apesteguia, a qui dona la paraula.

El Sr. APESTEGUIA (MÉS per Mallorca) manifesta que en la seva intervenció farà la presentació del dictamen de la Comissió de la Diada i defensarà la proposta d'acord per així evitar haver d'intervenir dues vegades. Puntualitza que ho diu per s'hi noten alguna subjectivitat i per demanar generositat al president en l'ús del temps.

A continuació exposa que els símbols són importants. No ens defineixen però sí que ens ajuden a definir-nos davant nosaltres mateixos i davant els altres. No debades, durant segles –i, de fet, fins fa ben poc: menys de 2 anys– s'han perseguit i empetitit els nostres símbols perquè amb ells se perseguia i empetitia la nostra existència com a poble, però seguim existint i ens seguim identificant com a col·lectiu.

Per això, avui són aquí, per xerrar d'un dels principals símbols dels mallorquins i de les mallorquines: la Diada. El debat d'avui se centrarà en la seva data, que és important però li han de permetre que faci esment a una qüestió prèvia: per què hem de tenir una diada?

Una diada ha de servir perquè la ciutadania se celebri però també perquè s'autoreconegui, s'autoafirmi, se reivindiqui i se reflexioni malgrat que, en la tria de la data, sigui inevitable pouar en la nostra història. Es tracta, sobretot, de parlar de present i de futur.

La diada d'un país no pot ser una simple bauxa –que també ha d'existir–, ni un seguit d'actes protocol·laris –que també han d'existir. Perquè tengui sentit, ha de ser, sobretot, una acció popular col·lectiva, participada i participativa.

I, precisament això és el que els ha duit aquí. El fracàs del 12 de setembre que ha estat, des dels seus inicis, una festa institucional de polítics i per a polítics que, en 19 anys i amb milions d'euros abocats, no ha arrelat entre la població. Això ho han constatat tots els grups aquí presents.

El problema no era la data. Ha de quedar clar que el 12 de setembre era un dia tan bo com qualsevol altre. El problema era la manca de substrat popular sobre el qual construir una festa institucional i col·lectiva i el plantejament filosòfic que els símbols oficials han de ser aquells que s'ha autoatorgat un poble. Aquesta és la raó principal que els duu a plantejar el 31 de desembre que, certament, és la data coneguda més important en la història de Mallorca.

Aquí hi ha un consens quasi absolut entre els historiadors. El 31 de desembre de 1229 naixia un poble amb unes característiques concretes que, malgrat l'evident evolució que hi han empremtat els segles, se mantenen avui en dia.

No tots els països tenen la sort de saber la seva data de naixement i no entenen qui la pot voler amagar. Aquesta data fou viscuda i celebrada durant segles com una festa de tota l'illa, organitzada pel Gran i General Consell fins que el decret de Nova Planta de 1715 esborrà el regne de Mallorca que, per cert, no va ser creat el 12 de setembre de 1276 sinó l'1 de març de 1230.

Fins i tot, a partir d'aquell moment –del decret de Nova Planta–, en què n'assumí la celebració l'Ajuntament de Palma, va seguir essent percebuda com un símbol de mallorquinitat. El 1929, per la celebració de 700è aniversari de la conquesta, els serveis ferroviaris se col·lapsaren de forans que acudien a Ciutat a celebrar-la amb tota la seva càrrega simbòlica: àguiles, cavallets, cossiers, etc.

Aquesta consciència segueix viva. Malgrat la falta d'oficialitat, ha estat celebrada arreu del territori gràcies a l'esforç d'entitats i persones de Ciutat i, sobretot, de la part forana. La gent ha xerrat clar.

En els processos participatius oberts per la Comissió de la Diada, de la seixantena de persones, institucions i entitats que han opinat sobre la data, més del 80% han mostrat la seva predilecció pel 31 de desembre.

És, per tant, evident que aquesta data té major potencialitat per esdevenir una diada institucional i popular. Evidentment, l'oficialització no basta però és més fàcil encendre un foc d'un caliu que del no res. A més, aquesta data –com ja s'ha dit– ens encardinarà en el nostre context cultural ja que les diades de Menorca i Eivissa, a més de la del País Valencià, rememoren la conquesta catalana, tal com va quedar previst en la Llei 9/1984, de 30 d'octubre de declaració del 1r de març com a Dia de les Illes Balears.

Vol que quedi clara una cosa perquè ja pogut llegir el contrari en premsa. El 31 de desembre no se celebra una guerra ni una matança sinó el naixement del poble mallorquí. Evidentment, aquest fet està relacionat amb uns fets bèl·lics, com la majoria de dates històriques.

Podrien dir que varem tenir un naixement traumàtic però no és allò que s'hi commemora, sense que això vulgui dir que s'hagi d'obviar. Un poble madur no amaga els punts obscurs del seu passat sinó que els rellegeix per tal d'aprendre'n. Com deia Goethe, cada generació ha de reescriure la seva pròpia història.

De fet, aquest record al vençut, la vindicació de la pau i del diàleg han de formar part del relat de la Diada, és a dir, del projecte col·lectiu que els mallorquins i les mallorquines volen crear i aquest dia han de proclamar com han de ser la vindicació de la llengua catalana, l'autogovern, la història de Mallorca, la insularitat, les sedicions mallorquines o la multiculturalitat.

Un altre aclariment. Ja han deixat clar que no ha estat ni és una festa exclusivament de Palma. Dit això, tampoc no creuen que el Consell de Mallorca s'hagi d'apropriar de la festa que actualment organitza el consistori de la capital sinó que s'hi ha de sumar i mirar de complementar-la, sense trepitjar-la i sempre respectant la declaració de bé d'interès cultural i el parer de Cort.

Precisament per evitar el solapament del lliurament de medalles i el reconeixement de les dues institucions, proposen que la del Consell de Mallorca se celebri en una altra data.

El dictamen conclou amb una sèrie de recomanacions per tal de popularitzar la Diada –sobretot a la part forana– i la necessitat que la Comunitat Autònoma insularitzi un dels dies festius de què disposa.

Per acabar, li han de permetre que ho faci amb unes paraules personals, amb un reconeixement. Primer a les entitats i persones que han dedicat ingents esforços a mantenir l'esperit de la Diada i, en segon lloc, als consellers que el 1997 varen defensar la data del 31 de desembre.

Puntualitza que ha de quedar clar que no és el triomf de cap partit, com també s'ha dit en premsa. L'antiguitat d'un posicionament no el fa més vàlid sinó la solidesa de les conviccions que el sustenten.

Per això, com a president de la Comissió de la Diada, no pot sinó agrair el tarannà de tots els seus membres i, de forma molt especial, la tasca del Sr. Amengual, que el va precedir, i el suport dels companys de MÉS, del PSOE, de Podem i d'El Pi-Proposta per les Illes, que espera que se pugui ampliar ben aviat. El que succeeix avui no és, com ha dit, el triomf de cap partit sinó el d'un poble que se mostra orgullós de si mateix amb la seva diversitat ideològica i identitària.

La Sra. SERRA (Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía) diu que, des de Ciutadans, manifesten el seu rebuig més contundent a la proposta de canvi de data de la Diada de Mallorca.

Els sembla lamentable que l'excusa hagi estat la de la poca participació de la ciutadania quan tots saben que la vertadera intenció, des del primer moment, va ser desvestir el sant per canviar la data a dia 31 de desembre.

Tots saben el que representa el 31 de desembre per als nacionalistes: una espècie d'entrada dels mallorquins dins un univers català. Això és una anacronisme històric però així és com ho venen.

Per tant, l'única intenció és, era i ha estat sempre imposar un símbol de partit (PSM) a la resta, com ja va passar l'any 1983 quan els polítics varen canviar el nom de la llengua tot fent cas a la minoria catalanista, quan la majoria de mallorquins sempre l'havien anomenada “mallorquí”.

Fa unes setmanes, han vist com també han canviat el nom de la Ciutat de Mallorca, imposant un altre pic el seu punt de vista a la resta dels partits del Pacte.

Es tracta d'anar construint, a poc a poc, els símbols dels mallorquins des del punt de vista catalanista i així anar normalitzant la idea que els mallorquins són catalans i que Mallorca és una part de Catalunya. Això és tot.

Les seves raons són merament polítiques. De la història d'un poble, cada ideologia política agafa allò que més li interessa i descarta allò que contradiu els seus esquemes mentals però aquí resulta que pareix que només n'hi ha uns que tenen una ideologia i que tenen dret a deformar els episodis històrics a la seva conveniència.

És significatiu que se menyspreï el 12 de setembre i, en canvi, se destaquï el 31 de desembre. Per què? Perquè històricament el 12 de setembre, el naixement de la dinastia dels reis de Mallorca, no encaixa dins els esquemes mentals del pancatalanisme sinó més aviat tot el contrari. Els nostres nacionalistes estan emocionalment més a prop dels reis aragonesos, que durant 70 anys varen voler acabar aquest regne independent, que devora la tragèdia del nostre rei de Mallorca.

Baldament les dificultats, les realitzacions històriques d'aquesta època, curta i breu (1276-1343), són esplendoroses. És quan se posen els fonaments de la vertadera pàtria dels mallorquins, que ja no serà catalana, ni provençal, ni llenguadociana, ni rossellonesa, ni italiana, ni sarraïna, ni castellana ni jueva.

Arran de la dinastia privativa, tots serem mallorquins: els nouvinguts i els qui no. És durant aquests anys que se creen les institucions seculares de govern del regne de Mallorca. Per exemple, el Gran i General Consell, predecessor d'aquest Consell de Mallorca, els jurats, el Consolat de Mar.

És quan la navegació mallorquina arriba a dalt de tot. És quan Ramon Llull projecta Mallorca al món sencer. És quan els mallorquins tenim moneda pròpia. És quan se comença a construir la Seu i el castell de Bellver.

Aquest n'és el balanç a pesar de totes les dificultats que li posà la Corona d'Aragó en aquesta etapa històrica, una etapa que el catalanisme vol deixar de banda perquè configura una identitat mallorquina separada dels catalans, que volen annexionar el regne de Mallorca, 'fort i no et moguis'.

Quan qualcú va pel carrer i demana pel rei de Mallorca, ningú no se'n recorda de Carles V ni de Felip II ni de Felip V. Se'n recorda dels nostres reis enterrats a la Seu. Aquesta és l'autèntica memòria col·lectiva del poble de Mallorca i la que haurien de potenciar. En canvi, el pancatalanisme s'estima més potenciar la matança, a sang i foc, de Madina Mayurqa de l'any 1229 perquè diu que és l'inici del poble mallorquí. O no n'hi havia, de mallorquins, abans de l'arribada de Jaume I?

El que passa és que, per al catalanisme, el 31 de desembre és l'entrada de Mallorca dins la catalanitat. Una reinterpretació forçada i anacrònica del que va ser. Va ser una conquesta cristiana. Això és el que va ser i no cap conquesta catalana.

És contradictori que partits, que es declaren pacifistes, antitaurins i animalistes, vulguin celebrar una matança. És contradictori que partits, que es declaren laïcistes, vulguin celebrar una guerra religiosa. És contradictori que partits demòcrates menyspreïn un 12 de setembre que representa el jurament del rei Jaume II, d'una avançada per la seva època: la Carta de Privilegis i Franqueses per als mallorquins i mallorquines, molts dels quals bravejaven que eren els que tenien més drets del món conegut.

Aquest Consell de Mallorca té una identitat pròpia, una identitat mallorquina que no pot ni ha de ser substituïda per una identitat catalana com ara pretenen i en posarà un exemple molt senzill. Quan s'arriba a l'adolescència, s'ha d'anar forjant la personalitat. Se tenen conductes d'imitació, se tenen més facilitats per deixar-se arrossegar pels altres. Es troben sense identitat fins que en troben la seva però Mallorca ja hauria d'haver passat aquesta època de vaivens, ja hauria de ser adulta.

A aquest Consell de Mallorca ja se li ha passat l'època d'adolescència i ja hauria d'haver trobat la seva personalitat, la que té marcada en el seu ADN: som fills, néts i renéts de mallorquins i ben orgullosos que ens en sentim! Som un poble que sap acollir tothom, respectant la seva identitat, però no ens deixam trepitjar. Som solidaris però sense perdre gens de la nostra identitat mallorquina.

El que li resulta mal d'entendre és que qualcú vulgui renunciar a la seva identitat i vulgui ser adoptat per un altre poble. Serà falta de personalitat?

Els que parlen de sobirania, volen separar Mallorca d'Espanya per sotmetre-la a Catalunya. És curiós que quasi tots els països que coneix han anat a cercar les seves arrels heretades dels seus avantpassats. Aquí fan el contrari.

Per acabar assenyala que una decisió d'aquesta transcendència ha de ser consensuada per tots els partits. Si no és així, després de les pròximes eleccions, quan es barati el mapa electoral, tornarà a baratar-se la data i això ofereix una mala imatge. Una imatge de provisionalitat de la institució que representen.

Tampoc no està de més recordar que l'Ajuntament de Palma ja celebra el dia 31 de desembre com a Festa de l'Estendard i que, més enllà de les raons que ja s'han esgrimit, pensen que és fer-li un magre favor tant a l'Ajuntament de Palma com al ciutadà, que ja camina bastant despistat amb tantes dates.

La data del 12 de setembre és un dia que no ofèn ningú. No és una data qualsevol. Tots s'hi poden trobar perquè ofereix elements en què tots poden descobrir punts de concòrdia. Els privilegis i les franqueses signades aquell 12 de setembre de 1276 a Santa Eulàlia, be valen una diada. No la canviïn i la facin digna de celebrar i festiva, tant com es mereix. Visca Mallorca i els mallorquins!

El Sr. AMENGUAL (El Pi-Proposta per les Illes) comença la intervenció amb un agraïment al públic per la seva assistència al Ple, la qual cosa denota que aquest tema interessa a molta gent. També agraeix la participació de les distintes organitzacions que hi han volgut dir la seva.

Tot seguit assenyala que, sense que serveixi de precedent, subscriu totes i cadascuna de les paraules que ha dit el portaveu de MÉS per Mallorca tant quan parlava com a president de la Comissió de la Diada com quan hi ha fet qualque matís com a portaveu del grup polític que representa.

Intentarà no fer referències històriques i no mesclar ous amb caragols com qualcú ja ha fet. Avui hi són per parlar de la Diada de Mallorca i de la festa que volen fer en aquesta terra, aquesta illa, aquest petit país que es diu Mallorca.

Un dels objectius d'El Pi-Proposta per les Illes, en començar aquesta legislatura, era revaloritzar políticament i socialment el Consell de Mallorca perquè trobaven que era una institució injuriada i, fins i tot, s'havia donat la imatge que era una institució supèrflua.

Aquesta revalorització s'ha de fer mitjançant una tasca política i una tasca de gestió però també s'ha de fer dotant aquesta terra d'una festa pròpia i sentida. Segons el seu parer, la Diada de Mallorca ha de ser una reafirmació del sentiment de mallorquinitat, sentiment que també reforçarà el que ha de ser el verdader govern d'aquesta terra: el Consell de Mallorca.

Certament la data de 12 de setembre no ha quallat. Hi ha hagut una manca d'arrelament. Els governants – tots els grups polítics, excepte un– de l'any 1997 feren un esforç per assolir el màxim consens per impulsar una diada de germanor entre tots els grups i, durant anys, s'hi va fer feina.

En aquest punt difereix del Sr. Apesteguia perquè no creu que s'hi invertissin milions d'euros però sí que se n'hi varen invertir milers i, així i tot, la festa no va arrelar i, a poc a poc, aquesta data es deixà morir per inanició. Segurament perquè era una data postissa, no era una data sentida i perquè alguns dels governants que han presidit aquesta institució no només no creien en aquest dia sinó que no creien en la diada d'aquesta terra.

La Diada de l'any 2015, la primera a la qual va assistir el grup de consellers d'El Pi-Proposta per les Illes, la varen trobar patètica. Fa notar que personalment havia assistit a qualque acte d'altres celebracions de la Diada i havien estat més lluïts. En canvi, els actes de les diades de 2015 i 2016 mereixen el qualificatiu de patètics.

Aleshores, en el mes d'octubre de 2015, El Pi-Proposta per les Illes encetà el debat que avui culminen en presentar una moció demanant que se fixàs el 31 de desembre com a data de la Diada de Mallorca, encara que finalment retiraren la moció atès que havien arribat a un acord, sobretot amb els companys de MÉS per Mallorca, de què no era el moment de debatre-la, que era millor fer-ne una tasca didàctica i intentar cercar el màxim consens i perquè segurament aquell dia haurien perdut la votació, cosa que espera que avui no passi.

Reconeix que no havia aprofundit mai en el tema de la Diada de Mallorca però sí que ho va fer durant els mesos d'agost i setembre de 2016 estudiant la història i va arribar a la conclusió que els vitralls d'aquesta sala no són una casualitat. Aquests vitralls escenifiquen, a part del funeral dels Montcada, l'entrada a Madina Mayurqa i la rendició del rei àrab Abu Yahya. Remarca que així ho recullen els llibres d'història i no la història que alguns els volen fer creure.

Arran d'això, El Pi-Proposta per les Illes pensa que el 31 de desembre –data que proposaren en el mes d'octubre de 2015– és el dia que s'ha de celebrar la Diada de Mallorca, una data que se celebrà des de 1230 fins al 1715 quan es produí l'entrada dels Borbó i el decret de Nova Planta.

Les raons exposades en el dictamen de la Comissió de la Diada són rellevants. Tots els historiadors consultats, excepte un, varen coincidir en què la vertadera Diada de Mallorca era la que avui espera que s'aprovi.

No farà referència a la Festa de l'Estendard però sí que existeixen raons històriques, socials i populars per triar aquesta data ja que així era fins l'any 1715 i així ha estat quan s'ha celebrat qualche centenari com al que ha al·ludit el Sr. Apesteguia, quan la part forana acudeix a Palma a participar-hi. A més a més, la ciutadania de Palma ha continuat amb aquesta festa.

Observa que la participació en les consultes fetes per la Comissió de la Diada ha estat més minsa del que els hagués agradat però també ha donat a entendre, de forma aclaparadora, que la Diada de Mallorca s'havia de celebrar el 31 de desembre.

Menorca celebra la seva diada dia 17 de gener, commemorant l'entrada de les tropes cristianes a l'illa. Eivissa fa el mateix, commemora l'entrada del rei En Jaume a l'illa el dia 8 d'agost. València celebra la seva diada el 9 d'octubre, data que commemora l'entrada del rei En Jaume.

A continuació planteja quines raons s'han exposat en sentit contrari en el si de la Comissió de la Diada. Podrien dir que s'hi han exposat dues raons. La primera ha estat la mateixa des del començament: la catalanitat que suposa el 31 de desembre.

Puntualitza que algun professor que va intervenir a les reunions organitzades per la Comissió de Diada, explicà que fou a partir de la Constitució Espanyola que alguns grups començaren a “fer-se seva” la festa per fer les seves reivindicacions i és quan la gent identifica aquesta festa amb la catalanitat. Si no hagués estat per aquesta polarització que se n'ha fet de la data durant els darrers 25 o 30 anys, no hi hauria cap problema. És clar i llampant que el poble mallorquí neix de la gent que va arribar a Mallorca amb el rei En Jaume.

Probablement si el rei En Jaume hagués sabut que se muntaria aquesta controvèrsia, no hauria dividit el regne entre els seus fills i ja no tendrien tota aquesta discussió que tenen avui en dia.

L'altra raó contrària a la data de 31 de desembre, que no s'havia sentit en la Comissió de la Diada però que sí que l'han sentida al final, al·ludeix als problemes que puguin sorgir amb l'Ajuntament de Palma.

Això no obstant, aclareix que una persona de les que varen intervenir en la Comissió de la Diada, el Sr. Bestard –cronista de la ciutat de Palma– va dir, a títol particular, que es podien compaginar les dues festes i que no hi hauria problemes al respecte.

D'altra banda agraeix la feina, la paciència, l'esforç i la dedicació dels membres de la Comissió de la Diada tot lamentant que els companys del Partit Popular l'abandonassin perquè tant el Sr. Rovira com la Sra. Català hi havien fet una tasca molt lloable.

El dictamen final que avui s'aprovarà recull el consens dels grups que hi han fet feina, excepte el de Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía. Per tant, hi estan conformes malgrat que El Pi-Proposta per les Illes hi va presentar tres esmenes.

Una esmena era d'eliminació, la qual no se va admetre i llavors en presentaren dues de subsidiàries que sí varen ser aprovades per la Comissió de la Diada. Matisa que, segons el seu parer, trobava que sobrava algun paràgraf però les seves esmenes varen endolcir, de qualche manera, el tema. Aquest era l'equilibri que han de fer els polítics.

Al final de tot el procés va sorgir la qüestió de celebrar dues festes. Una festa per a Mallorca i una festa per al Consell de Mallorca. El seu Grup pensà que era una mena d'atac de bogeria però, afortunadament, va ser un atac de bogeria transitòria i se va poder eliminar la referència a les dues festes i s'ha deixat, per definir més endavant, el lliurament de medalles, acte que al seu Grup li agradaria que se celebràs en la data més propera possible al 31 de desembre.

El Pi-Proposta per les Illes creu que les resolucions de la Comissió de la Diada són clares: una sola diada, dia 31 de desembre, en coordinació amb l'Ajuntament de Palma. Així mateix, cal repensar el dia de celebració de l'acte de lliurament de medalles perquè no coincideixi amb els actes organitzats per l'Ajuntament de Palma.

Ressalta que és feina de tots els consellers del Consell de Mallorca, amb l'ajuda de la ciutadania, desenvolupar una tasca didàctica d'integració. De fet, no li agrada la divisió que s'ha fet palesa avui, és a dir, que no li és grat que els companys del PP i els de Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía no estiguin dins aquest semiconsens d'avui per canviar la data de la Diada de Mallorca.

Per això, insisteix a dir que hi ha d'haver integració, tasca didàctica, promoció i coneixement perquè els habitants d'aquesta terra coneguin realment per què fan que la Diada de Mallorca se celebri el dia 31 de desembre eliminant les connotacions que els extremismes han duit a la bipolarització de la seva imatge i que sigui una vertadera reivindicació del mallorquisme i de l'estimació d'aquesta terra.

Per concloure la intervenció, comenta que els consellers del seu Grup (Sra. Francesca Mora, Sr. Antoni Pastor i ell mateix, Sr. Antoni Amengual) estimen aquesta terra i no necessiten ni pancartes, ni quadribarrades, ni banderes ni llaços. El que fan és fer feina des d'aquesta institució perquè tot surti endavant a fi de millorar el sentiment dels mallorquins envers la nostra terra.

El Sr. SEVILLANO (Podem Mallorca) inicia la seva intervenció.

En primer lloc, dóna les gràcies a les associacions que han intervingut en el Ple d'avui, pel to amb què ho han fet i per la riquesa del debat. Valora de forma molt positiva que s'hagi pogut produir en els termes en què s'ha fet, cosa gens fàcil quan es tracta de qüestions tan sensibles com ho és aquesta.

Diu que el seu Grup s'alegra d'haver pogut arribar a un acord amb els Grups polítics MÉS per Mallorca, Grup Socialista i El Pi-Proposta per les Illes per tal que la Diada de Mallorca se celebri el dia 31 de desembre i es recuperi d'aquesta forma una data històrica que l'equip de govern de la Sra. Munar, presidenta del Consell de Mallorca, va intentar enterrar.

Aquesta data ha resultat la més recomanada, la que ha obtingut un major suport (83%) un cop acabat el procés de participació ciutadana impulsat per la Comissió de la Diada de Mallorca, en el qual hi han intervingut tant historiadors com altres persones expertes i entitats dels diversos sectors socials de Mallorca, enfront d'un 17% que ha opinat el contrari.

Manifesta que el seu Grup polític defensa també que el Consell de Mallorca, com a institució que encarna l'autogovern insular i que representa tota la ciutadania de Mallorca, tenguí un dia per a reivindicar aquesta figura.

Considera que destacar el valor de l'autogovern insular, en els termes en què ho fa l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears és una necessitat i un orgull; destaca la singularitat de les illes, en aquest sentit, només compartit amb les Illes Canàries. Fa notar que ho defensen perquè és una qüestió de reivindicació institucional, estrictament, celebrar el 24 d'abril, com a data de constitució del Consell de Mallorca després de la dictadura. També proposen que aquest sigui el dia en el que es donin els seus premis institucionals.

Fa avinent que ambdues propostes han trobat el suport de la majoria dels Grups polítics i en aquest termes consten en el dictamen que avui es presenta a votació, el qual estableix també que el motiu de la Diada de Mallorca ha de canviar i que s'ha de convertir en un veritable acte d'expressió de mallorquinitat i també descentralitzat de Palma.

El seu Grup entén que Mallorca és molt més que Palma i que la part forana de l'illa també mereix el reconeixement i el suport institucional. Per aquest motiu proposa un acte institucional itinerant per als pobles de Mallorca, com ara l'acte de lliurament dels premis abans esmentats, que fins ara s'ha fet en el Teatre Principal.

Recorda que durant tot el procés de treball de l'esmentada comissió el seu Grup ha mostrat la seva voluntat d'acord amb tots els Grups polítics de la institució, perquè des de l'inici ha entès que havia arribat el moment en què el debat ha d'estar per damunt dels diversos partits polítics, els quals, en alguns casos, han intentat històricament fer-se seva una o altra data, quan aquesta no ha de ser de ningú més que de la ciutadania de Mallorca.

Es congratula també pel tarannà que han demostrat els partits polítics perquè, fruit del debat conjunt, s'ha pogut assolir aquest objectiu: establir la data de celebració de la Diada de Mallorca i el seu model, deixant de banda debats del passat.

Fa notar que no ha estat possible l'entesa amb el Grup Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía ni amb el Partit Popular.

Lamenta la sortida de l'esmentada comissió del Grup Popular. Sobre aquest fet comenta que, per bé que el seu Grup respecta els motius que tenen per prendre aquesta decisió, ho interpreta com una manca de capacitat de consens, de participació i per sostenir un debat.

Assenyala que, tot i que tampoc no ha estat possible aconseguir l'acord de Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía, s'ha de valorar i reconèixer en aquest cas que els seus representants han mantingut almenys la seva presència en totes les reunions de l'esmentada comissió.

Fa avinent que a partir d'ara s'han d'augmentar els esforços per tal d'aconseguir definitivament que la Diada de Mallorca sigui una festa viscuda i celebrada amb orgull i bona participació per tota la gent de Mallorca i, alhora, impulsar el valor de la data del 24 d'abril con el dia en què aquest sentiment de mallorquinitat es tradueix, en la pràctica democràtica, en forma de realitat d'autogovern.

Per acabar fa una reflexió personal referida a la capacitat de les persones que han vingut a viure a Mallorca d'entendre i de defensar la seva singularitat de lluitar per al reconeixement de la seva cultura i de la seva llengua, d'entendre el sentiment d'un poble que tant els ha donat. Lamenta que algunes persones no ho tinguin tan clar, en aquest sentit.

El Sr. COLL (PSOE) inicia la seva intervenció.

En primer lloc proposa que els Grups polítics d'aquesta institució no entrin en el joc de les desqualificacions, per tal d'aconseguir que el debat d'avui sigui profitós; d'altra forma, l'únic que s'aconseguirà serà malmenar un instrument que ha creat la pròpia institució per a la reivindicació col·lectiva en defensa de la mallorquinitat, entesa com allò que ens defineix com a poble únic en el món.

Considera important assenyalar que el seu Grup no n'ha fet mai una qüestió de principis, de la data de celebració de la Diada; no ho va fer l'any 1997 i tampoc no ho fa l'any 2016. També destaca que el canvi que avui se proposa es produeix amb el suport total del seu Grup, una contribució fruit d'un procés d'estudi, de maduració, d'avaluació i d'atenció a l'opinió pública que ha durat més d'un any.

Puntualitza, tot i això, que no es produeix per iniciativa del seu Grup polític. En aquest sentit, considera que s'ha d'admetre l'impuls des del primer moment dels companys de MÉS per Mallorca en la seva aposta per una data alternativa a l'actual.

Fa avinent que la celebració d'una Diada no és una finalitat en sí mateixa, sinó que és el mitjà per aconseguir allò que veritablement se considera prioritari. Resumeix, en tres idees, la proposta del seu Grup en aquest sentit:

- Reivindicar el nostre llegat comú, és a dir, aquelles coses que ens defineixen com a ciutadans de Mallorca.
- Reafirmar l'orgull de ser mallorquins i mallorquines.
- Donar a conèixer el Consell de Mallorca com a primera institució de referència de Mallorca, constituït l'any 1979 i reforçat per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de 2007.

Assenyala que la Diada de Mallorca, com a mètode per aconseguir el nostre propòsit, ha de ser alguna cosa més que una manifestació institucional i és evident –tal i com ho han fet constar tots els Grups polítics- que ha de tenir un caràcter social, una connexió ciutadana que a dia d'avui no té.

Observa que la Diada és un símbol, certament, com ho pugui ser un himne, un escut o una bandera, però la gran diferència és que una Diada, si no és popular, no és absolutament res.

Fa notar que el debat d'avui és del tot diferent del que va tenir la Corporació del Ple d'aquesta institució l'any 1997, en un moment en què s'iniciava tot i se desconeixia quina seria la reacció de la ciutadania de Mallorca davant una nova celebració que no tenia antecedents i que va néixer precisament amb la voluntat de ser clarament diferenciada de la celebració de la conquesta de Palma, celebrada tradicionalment per tots els pobles de Mallorca a la capital. A dia d'avui és evident que el fet d'evitar aquesta coincidència no garanteix l'èxit de la festa.

Fa avinent que s'han produït molts canvis, durant els darrers vint anys, entre les quals el fet que fa poc més d'un any el Ple del Consell de Mallorca va crear la Comissió de la Diada, a la qual va encomanar l'elaboració d'un dictamen, que ha constatat el poc arrelament de la celebració tal i com s'ha programat fins a dia d'avui –en una data que fins l'any 1997 no significava res per a ningú- i també que se

replantejàs el model de la Diada i estudiàs la possibilitat de canviar-ne la data de celebració, que corre el risc de convertir-se en irrellevant si se manté com fins ara.

Indica que aquesta tasca és precisament la que no es va dur a terme l'any 1997, atès que el debat va quedar en la sala de Plens de la institució. És obvi que a dia d'avui, després d'haver celebrat ja la Diada en vint ocasions, el debat se situa en un plànol completament diferent.

Observa que allò més temible no és la data de la Diada, sinó que la Diada provoqui indiferència.

Assegura que s'ha actuat conforme a l'encomana rebuda i que s'ha tengut la col·laboració d'experts en Història i Cultura Popular i la d'ajuntaments, la Universitat de les Illes Balears i entitats ben arrelades en la nostra terra. Recorda que les consultes es varen fer per instància de tots i cadascun dels Grups polítics representats en el Consell de Mallorca; així es va pactar, així es va fer, sense cap tipus de filtre, i la realitat ha estat que el suport a la data del 31 de desembre, per motius històrics, culturals i tradicionals ha estat aclaparador.

Opina que els membres de la Corporació del Consell de Mallorca han de fer autocrítica, com a responsables de prendre la decisió, mentre demanaven l'opinió de persones que tenien alguna cosa a aportar, han acabat duent el debat a un extrem del qual, com a institució, no se'n traurà cap profit. Així, s'ha acabat finalment en la pugna entre dues dates: el 12 de setembre contra el 31 de desembre, i en el constant descrèdit de la que no és la pròpia. Fa avinent que això dificulta, evidentment, qualsevol opció de consens.

Indica que s'ha arribat al punt en què els partidaris d'una data ni tan sols escolten els arguments dels partidaris de l'altra, atès que, una vegada més, els impulsos han guanyat a la discussió política. Adverteix que, des d'un punt de vista institucional, aquesta actitud no té cap sentit.

Es miri com es miri, el cert és que ambdues dates formen part d'un mateix relat històric, tant des del punt de vista institucional, lingüístic, cultural i fins i tot religiós. És obvi, que sense el 31 de desembre no existiria un 12 de setembre, sense la conquesta de l'illa per part de Jaume I no s'hauria atorgat cap privilegi ni cap franquesa, ni Jaume II hauria jurat absolutament res. De fet, la Carta de Privilegis i Franqueses que va jurar Jaume II havia estat promulgada per Jaume I, i no hi ha cap diferència cultural entre una i altra.

També resulta evident que criminalitzar el 31 de desembre mentre es celebra i es reivindica per a la ciutat de Palma ja frega el surrealisme, atès que es commemoren exactament els mateixos fets.

Tot i això, és evident que la coincidència amb la Festa de l'Estendard ha d'implacar obrir el diàleg amb l'Ajuntament de Palma i ha d'obligar el Consell de Mallorca a respectar la seva festa i cercar la manera d'integrar la resta de municipis en una celebració comuna. Diu que precisament aquesta coincidència convida a substituir el model de Diada institucional per un model de diada social i cultural.

Observa que si el 12 de setembre l'acte central hagi estat fins ara el lliurament de medalles i distincions del Consell de Mallorca no implica que el disseny de la festa del 31 de desembre hagi de ser el mateix. De fet, per part del seu Grup se descarta i se va donar molta importància al fet que el dictamen se comprometés a cercar un altre moment en el calendari, per l'acte de lliurament dels màxims reconeixements de la institució. Considera que val la pena aprofitar l'oportunitat que dóna el procés per reforçar la presència del Consell de Mallorca.

Diu que el seu Grup opina que la pitjor notícia hauria estat que no passàs res, i s'ha procurat que l'actitud dels seus representants fos negociar un acord que no deixàs ningú fora, però el cert és que els límits a partir dels quals partien alguns representants de Grups polítics han pesat més que el diàleg.

Per acabar, dóna un vot de confiança en nom del seu Grup a un equip de govern que està disposat a afrontar els reptes d'una nova idea de celebració de la Diada, en la qual dipositen les seves esperances per assolir els objectius que pensa que tots comparteixen.

El Sr. ROTGER (PP) intervé a continuació.

En primer lloc, dóna les gràcies a totes les entitats que avui han assistit i han participat en aquest Ple, de tanta transcendència per a la identitat de Mallorca.

Comenta que en el Ple d'avui es conclou un procés iniciat fa poc més d'un any, amb la finalitat de repensar i d'esbrinar els motius pels quals la Diada de Mallorca no té la participació popular que hauria de tenir. Observa que, vista la Diada d'enguany, el Grup Popular ja sap quin és el motiu: ni el president de

la institució, el Sr. Ensenyat, ni l'equip de govern ni el Grup polític MÉS per Mallorca no creuen, ni creuran mai, en la festa del 12 de setembre. Diu que n'hi ha prou d'observar la desfilarada cívica, tan freda i buida que es va fer, que contrastava amb la facilitat que té el Sr. Ensenyat i el seu Grup polític per a mobilitzar les entitats i les persones en cas d'altres esdeveniments.

Retreu també que va ser lamentable el pressupost que s'hi va destinar i l'organització que se va fer, que va servir com a justificació per dir, avui, que ha fracassat la celebració de la Diada el 12 de setembre. Puntualitza que ha fracassat perquè s'ha volgut que fracassi, no perquè el poble no respecti ni entengui allò que és la institució ni la celebració del 12 de setembre. Assegura que el Grup Popular ho entén així.

Fa referència al debat que se va produir en aquesta sala del Ple l'any 1997, en què es va instaurar la celebració de la Diada de Mallorca el dia 12 de setembre, per fer notar que molts dels arguments que avui s'han exposat ja estan escrits en l'acta de l'esmentat Ple, de fa ja vint anys. Diu que avui s'ha fet un exercici de reiteració de molts d'arguments, sobretot dels que plantegen celebrar la Diada el 31 de desembre.

Recorda que la Comissió de la Diada va ser creada perquè el Grup El Pi-Proposta per les Illes es va avançar a l'equip de govern i va proposar canviar la data i celebrar la Diada el 31 de desembre. Després, el Sr. Ensenyat, com a president de la institució els va proposar presidir l'esmentada comissió, per no rompre el consens que hi podia haver o per no llevar un protagonisme que el Grup MÉS per Mallorca volia per a sí mateix.

Recorda que la comissió va començar a funcionar amb la participació del Grup Popular però aviat els seus representants es varen donar compte que estava aturada, de forma intencionada, fins que el Sr. Amengual, que la presidia en nom de El Pi-Proposta per les Illes, va veure les orelles al llop i va dimitir del seu càrrec; d'aquesta forma va fer possible l'acceleració d'aquest procés, amb el nomenament d'un president que forma part del Grup MÉS per Mallorca, que és qui patrocina el canvi de data de la Diada a dia 31 de desembre.

Diu que el Grup Popular va observar que el camí estava ben traçat, que l'objectiu tenia un guió ben definit, raó per la qual el debat que es pugués dur a terme en el sí de la comissió era del tot inútil. Per aquest motiu, un cop haver comprovat la manca total d'interès i d'implicació de l'equip de govern i el fet que, de manera intencionada, se celebràs una Diada tan buida i freda, per poder dir avui que va fracassar, el Grup Popular, per una qüestió de dignitat, atès que observava una manca total d'equanimitat en les decisions, va decidir no assistir més a les reunions d'aquesta comissió, com un acte de protesta.

Assenyala que el Grup Popular fa costat a la decisió de celebrar la Diada el dia 12 de setembre que va adoptar el Ple de la institució l'any 1997. Considera que està fonamentada en fons històriques i que es pot considerar adaptada al context democràtic i contemporani i també als principis que recomana la UNESCO: que les decisions que prenguin els pobles, avui dia, s'adaptin també a aquells fets que entenguin com a valors compartits per una societat. Fa notar que a Mallorca, els valors que s'hi troben a dia d'avui, són aquests: la solidaritat, la igualtat, la no violència, la democràcia.

Recorda que en el Ple de 1997 se va fer la votació des d'aquests principis i tots els Grups polítics que formaven part de la Corporació del Ple, tret del PSM, varen acordar establir la data del 12 de setembre. També recorda que el conseller Damià Ferrà Pons en va fer, d'aquesta defensa, un discurs coherent, ple de referències històriques, en el qual aconsellava tant al Partit Popular com al PSM que acceptassin el resultat de la votació i que el 12 de setembre es celebraria la Diada de Mallorca. Fa notar, tot i això, que el PSM mai no ho ha acceptat.

Opina que la situació d'avui és la conseqüència del Pacte de Govern que té aquesta institució, en virtut del qual una minoria imposa, al Grup Socialista i al Grup Podem Mallorca que la Diada de Mallorca se celebri el 31 de desembre.

Recorda que aquest canvi no constava en cap ni un dels programes electorals dels partits que conformen l'equip de govern de la institució. Retreu que el Grup minoritari de l'actual govern hagi decidit el canvi de data i imposar-la, defugint del consens necessari que hauria de tenir tota data d'aquestes característiques en torn als símbols, l'escut, la bandera o l'himne.

Adverteix que l'himne de La Balanguera ha estat acceptat del tot pel Partit Popular, i la canta amb tot el sentiment. També, com diu la seva lletra, fila, i fila consensos i fila polítiques de concòrdia, de respecte i d'enteniment, actituds que no ha observat en l'equip de govern.

Entén que es fa difícil, justificar un canvi d'actitud, per part del Grup Socialista. També recorda que l'any 1997 un dels components d'Esquerra Unida, el Sr. Groske, va posar dues condicions, per celebrar una Diada de Mallorca: que no se commemorassin actes de violència i que fos possible la participació popular de la data que se decidís. Retreu al Grup Podem que, a dia d'avui, es trobin molt més enrere que aquella Esquerra Unida que actuava amb molta més coherència, al seu parer.

Adverteix que el Consell de Mallorca entra en un conflicte greu amb l'Ajuntament de Palma. Indica que aquest ha manifestat que no consentirà canvis de data de la Festa de l'Estendard, notícia que es publica en la premsa d'avui.

Fa notar que la Festa de l'Estendard es troba protegida amb la figura de BIC, per la qual cosa el Consell de Mallorca no ho pot ignorar, si respecta les decisions de la UNESCO quan declara la serra de Tramuntana, o la Sibil·la, o la dieta mediterrània, o la falconeria, com a Patrimoni de la Humanitat.

Diu que les festes que se declaren actualment en un Estat modern s'han de veure amb una mirada moderna, raó per la qual el Grup popular no cerca cap enfrontament i ho ha demostrat amb la participació, al llarg de la història, en la Festa de l'Estendard a Palma, de la forma més digna possible, respectant els protocols. Per aquest motiu, no es pot acusar el Partit Popular de no voler reconèixer el fet transcendental i històric de la conquesta de Mallorca.

Tot i això, amb una visió actual dels principis constitucionals i dels valors democràtics, el seu Grup considera que el 12 de setembre és una data ben triada i que no existia cap motiu per canviar-la.

Opina que el dictamen de la Comissió de la Diada és insuficient, que l'informe que ha emès no està guiat pel principi de la veritat; és incomplet, només respon al guió d'haver de tenir feta abans de cap d'any la modificació de data esmentada, de forma que ja se pugui celebrar, d'aquí a vuit dies, la Diada de Mallorca el 31 de desembre.

Torna a retreure que el dictamen sigui incomplet i que no existeixi encara, a dia d'avui, el protocol referit a la celebració de la Diada el 31 de desembre. Fa una sèrie de consideracions per qüestionar que sigui possible, assolir els objectius que s'hi esmenten.

Recorda que durant la passada legislatura l'equip de govern del Partit Popular va haver de donar prioritat a salvar la dignitat i la situació de la institució, sanejar la seva economia. Fa notar que qui demana més participació, més festa, també ha de saber que representa més despesa econòmica. Vol saber quina hauria estat, la reacció de la gent, si el Partit Popular hagués volgut fer més festes, més despeses, quan els serveis socials necessitaven més recursos i Mallorca tenia una situació molt complicada per poder atendre les necessitats socials.

Reitera les explicacions que ha donat abans sobre la importància del reconeixement d'uns valors concrets que es fa a entitats i persones per fer notar que aquest acte de concessió d'aquestes medalles no es pot deslligar de cap manera de la Diada de Mallorca, perquè existeix el risc de confondre'l amb l'atorgament d'altres distincions que fa també la institució, de manera molt digna (Premis de Solidaritat i Cooperació, Premis Literaris o d'altres reconeixements).

A continuació fa una sèrie de consideracions per demostrar que el Grup Popular desitja aconseguir, amb la celebració de la Diada, una Mallorca moderna, oberta al món, integradora, solidària, on tota la gent se senti mallorquina.

Per tot el que ha explicat, el seu Grup considera que la data del 12 de setembre no ha de ser modificada i anuncia que votarà a favor de mantenir-la com a data adequada per celebrar la Diada de Mallorca. Torna a dir que el Grup Popular desitja que tota la societat mallorquina, amb respecte i consideració, fili com ha filat La Balanguera durant tota la història de Mallorca.

Tanca la seva intervenció amb l'expressió: Visca Mallorca i els mallorquins.

El Sr. APESTEGUIA inicia el torn de rèplica.

En primer lloc se refereix a la intervenció del Grup Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía. Li sembla molt greu, inadmissible, que un Grup polític s'atreveixi a donar carnet de mallorquinitat o de qualificació de millors o pitjors mallorquins, per una ideologia determinada. A més de greu, li sembla perillós, i adverteix que ell no ho farà, en cap moment definirà els representants d'aquest Grup com a millors o pitjors mallorquins.

Demana rigor als representants d'aquest Grup polític, quan intervenen en el debat. Refusa els arguments que han emprat, com ara que el fet de proposar que la Diada se celebri el 31 de desembre, rememorant l'entrada de les tropes catalanes a Mallorca, signifiqui que es vol vendre Mallorca a una gran Catalunya.

Adverteix que aquesta mateixa festa l'ha celebrada el Partit Popular a Menorca, a Eivissa i al País Valencià. Així, segons el raonament que fa Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía, el Sr. Zaplana, expolític del PP del País Valencià seria pancatalanista.

També demana a la Sra. Serra que no facin cap interpretació d'allò que defensa el Grup MÉS per Mallorca i que es limitin a defensar directament allò que decideixi el seu Grup i que n'exposin els motius, que és justament el que ha fet ell com a portaveu.

Reitera aquesta petició, per tal que no aboquin la seva projecció d'una conspiració mundial sobre el Grup MÉS per Mallorca. Li fa notar que aquest Grup sí que ha explicat detalladament les raons per les quals defensa allò que defensa, mentre que el Grup Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía no ho ha fet.

Adverteix que ja no debatrà qüestions històriques, a la vista dels raonaments que en fa l'esmentat Grup polític i en posa uns exemples: si afirmen que els mallorquins recorden els reis enterrats a la Seu de Mallorca el rei Sanç I, que està enterrat a Perpinyà deu ser un pària; si diuen que els reis de Mallorca només eren reis de Mallorca, deu ser perquè Menorca, Eivissa, Perpinyà o Montpeller es trobaven just devora Mallorca i potser un moviment tectònic ha allunyat aquests territoris

Davant els arguments que exposen, els torna a demanar que defensin allò que vulguin defensar, però que ho facin de forma seriosa.

A continuació respon al portaveu del Grup El Pi-Proposta per les Illes.

Pel que fa als comentaris que ell ha fet sobre la Diada de Mallorca que s'ha celebrat fins ara el 12 de setembre reitera que quan ha dit que a la promoció de la Diada de Mallorca s'hi han destinat milions d'euros ha volgut dir exactament això: milions d'euros, i que tot i això la festa no ha arrelat entre la gent de Mallorca.

Tot seguit respon al portaveu del Grup Popular.

Fa avinent que no ha estat enguany, que la festa del 12 de setembre no ha tengut un ressò popular, ni tan sols ha estat durant la passada legislatura en què va governar el Partit Popular, sinó que ja ve de molt enrere; fins i tot durant l'època en què s'hi destinaven centenars de milers d'euros tampoc no va aconseguir un arrelament popular.

També fa notar que, tot i que ell va lamentar que el Grup Popular s'absentés de les reunions de la Comissió de la Diada, el cert és que si cerquen una excusa almenys l'haurien de mantenir, atès que aleshores la justificació era que l'equip de govern no havia explicat ni consultat els actes de celebració de la Diada de 2016 en la reunió de l'esmentada comissió, fet que no era el motiu de la seva creació. Observa que tot el que hi ha afegit el Sr. Rotger en la seva intervenció d'avui no ho va dir aleshores; potser ja ho pensava i no ho va dir, però el cert és que va posar una excusa i a dia d'avui en posa una altra.

Pel que fa al consens que existia l'any 1997, recorda al Sr. Rotger que actualment ja no existeix, per la qual cosa li demana que deixin ja de fer-hi referència. Fa notar que és evident, que a dia d'avui el suport a la data del 12 de setembre és clarament inferior a la que té el 31 de desembre.

Quant a la Balanguera que fila consensos, a la qual s'ha referit el Sr. Rotger, afirma que ell no la coneix, ni coneix aquest text, mentre que sí coneix la Balanguera que conté l'expressió: "... sap que la soca més s'enfila, com més endins pot arrelar ...".

Per acabar reitera la data que el Grup MÉS per Mallorca proposa per a la celebració de la Diada de Mallorca: el 31 de desembre. Afirma que ho fa, precisament, per respecte a la història i a l'arrelament de l'illa de Mallorca i d'aquesta institució en la història de Mallorca.

La Sra. SERRA intervé a continuació.

Diu que es reafirma en tot allò que ha exposat durant la seva intervenció. Es mostra convençuda de tots els seus arguments, tot i els comentaris que ha fet el Sr. Apesteguía.

El Sr. AMENGUAL intervé tot seguit.

Pel que fa a les intervencions del Grup Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía, anuncia que no en farà cap valoració; ja és sabut el que pensen, i per respecte a les dues persones que representen l'esmentat Grup polític i que té com a companys de bancada, no en farà cap menció, a allò que han exposat; només observa que s'ha notat clarament que el seu discurs ha begut de les mateixes fonts d'algunes de les institucions que han intervingut a l'inici d'aquest Ple i que han precedit les intervencions dels Grups polítics del Consell de Mallorca.

Quant a les intervencions del Grup Podem Mallorca, agraeix al Sr. Sevillano el seu esforç per fer un discurs bilingüe, que hagi parlat en la llengua de mossèn Alcover, en la varietat manacorina, lloc on resideix, en el mallorquí d'aquesta terra, en el balear d'aquestes illes i en el català de Mallorca.

Tot i això, li fa saber que no coincideix, com bé ho sap ell, en la intenció del seu Grup d'establir una altra pseudofesta del Consell de Mallorca en la data del 24 d'abril. Vol rebatre l'afirmació que ha fet el Sr. Sevillano en el sentit que en el dictamen que se presenta avui al Ple queda clar.

Assegura que a ell, com a portaveu del Grup El Pi-Proposta per les Illes no li ha quedat gens clar, i li recorda que en un dels paràgrafs de la proposta presentada per aquest Grup i que s'aprovarà avui, es fa constar que: "... en les darreres reunions de la Comissió de la Diada va sorgir la possibilitat de celebrar una efemèride que reivindicàs el Consell de Mallorca com la institució i l'autogovern illenc, a part de la Diada de Mallorca".

Admet que és cert, que va ser així. Observa que el dictamen indica el següent: " D'entre les possibles, s'ha recomanat la data del 24 d'abril". Assenyala que es refereix a entre totes les que apareixen en els paràgrafs anteriors, a les quals ja no en farà esment ni cap referència, raó per la qual adverteix a tots els membres de l'equip de govern que, per a aquest cas concret, el seu Grup no els farà costat.

Insisteix a dir que el parer del seu Grup és que només s'ha de celebrar una Diada de Mallorca i uns actes d'aquesta diada, que s'han de celebrar en les dates més properes possible al dia 31 de desembre. Conseqüentment, no s'han de tornar a inventar diades del Consell de Mallorca, ni dies dels consellers ni dies dels regidors, s'ha de fer allò que pertoca: celebrar una veritable Diada de Mallorca.

Pel que fa a la negativa de Podem Mallorca a homenatjar reis, per bé que ho entén, li fa avinent que no els queda més remei que homenatjar el Rei Jaume I el dia 31 de desembre. També li fa avinent que avui s'aprovarà aquest fet, aquesta Diada de Mallorca.

A continuació agraeix als companys del Grup Socialista el suport que han donat a la Comissió de la Diada i la feina que han fet, que ha reflectit prou bé el seu portaveu durant la seva intervenció.

Tot seguit diu als companys del Grup Popular que ell coincideix, una vegada més, amb el portaveu del Grup MÉS per Mallorca, en el sentit que el Grup Popular no creia en la festa del 12 de setembre, no hi ha cregut mai, en la Diada de Mallorca; almenys mentre ha governat la institució durant la passada legislatura, amb l'excusa dels doblers, va intentar descafeïnar i fer morir per inanició la festa d'aquesta diada.

Adverteix al Grup Popular que més festa no significa més doblers, sinó més imaginació. Exposa la seva experiència personal com a regidor d'un poble petit, allà on davant l'evident manca de doblers cal aportar més imaginació, més col·laboració, més compromís per part de la ciutadania. Conseqüentment, no cal que el Partit Popular cerqui excuses.

Quant a les referències que ha fet el Sr. Rotger a la Comissió de la Diada respon que li resulta estrany que no siguin el Sr. Rovira o la Sra. Català els que en parlin, dels temes que s'hi varen tractar, perquè ells sí que hi havien assistit i hi havien fet feina, mentre que el Sr. Rotger no hi va assistir, tot i ser-ne membre.

D'altra banda, li diu que tampoc no ha arribat a entendre en cap moment -i avui ell tampoc no ho ha explicat- el motiu pel qual el Grup Popular va abandonar l'assistència a les reunions de l'esmentada comissió. És cert, que varen aprofitar un moment de tensió que es va produir entre el Sr. Ensenyat, president de la institució i ell mateix, que aleshores era el president de la Comissió de la Diada i considerava que com a tal no tenia el suport del president del Consell de Mallorca que li pertocava tenir, que aquest no s'involucrava fins on era lògic fer-ho, segons el seu parer.

Recorda que ell, davant aquest fet, com a membre del Grup El Pi-Proposta per les Illes, va dimitir de la presidència de l'esmentada comissió, per bé que aquest Grup no la va abandonar, sinó que hi va continuar fent feina perquè creia que era el millor per a tothom. Per aquesta raó hauria desitjat que el Grup Popular hagués estat més valent i hagués continuat la seva feina en la comissió.

Diu al Sr. Rotger que el dictamen que avui se presenta, que ha qualificat com a insuficient, potser seria més complet si el Grup Popular hagués continuat fent aportacions com les que ja havien fet al llarg de sis mesos el Sr. Rovira i la Sra. Català, dels quals destaca la seva feina, prou lloable.

Torna a dir que encara no ha entès el motiu pel qual el Grup Popular va abandonar la comissió; potser varen rebre instruccions d'instàncies superiors, però fos el que fos, el cert és que la varen abandonar.

Comparteix amb el Grup Popular el convenciment que la Festa de l'Estendard és un Bé d'Interès Cultural, i així es fa constar en les resolucions d'aquesta comissió, que estableix que s'han de conjugar -no s'han d'imposar- les actuacions d'aquesta institució amb l'Ajuntament de Palma, que l'ha celebrada al llarg dels darrers tres-cents anys.

Tot i això, adverteix que després d'escoltar la intervenció del portaveu del Grup Popular en el Ple d'avui i per bé que pensava que ja s'havien abandonat les formes de l'anterior govern del Sr. Bauzá com a president del Govern balear durant la passada legislatura, ha vist que encara en queda alguna reminiscència.

Per acabar, demana als membres de la Corporació del Ple que repensin i deixin de banda els radicalismes per tal de treballar fermament a favor de Mallorca.

Fa notar que els cartells que porten les persones del públic que assisteix a la sessió del Ple d'avui ho indiquen prou clar: no anem a imposar, anem a integrar. Pensa que s'ha de treballar per aconseguir que el 31 de desembre sigui una data sentida i estimada per tothom.

Pel que fa a la referència que han fet el Sr. Rotger i el Sr. Apesteguía a La Balanguera, destaca que com més s'arrela la Diada de Mallorca més arrelat ho estarà també el sentiment de Mallorca, com ja ho està La Balanguera.

El Sr. SEVILLANO intervé tot seguit.

Agraïx al Sr. Amengual el reconeixement que li ha expressat a l'inici d'aquesta darrera intervenció.

Tot seguit es mostra convençut que és del tot compatible celebrar la Diada de Mallorca el dia 31 de desembre, com a festa històrica de reconeixement del poble mallorquí, com el seu Grup ha expressat ja en l'anterior intervenció amb una celebració paral·lela, de caràcter institucional, que enllaça perfectament amb l'altra data en el sentit que es posa en la pràctica democràtica i d'autogovern aquesta singularitat i sentiment de mallorquinat, reconegut en un autogovern insular propi.

Considera que destacar el valor de la constitució del Consell de Mallorca i de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears des de la pròpia institució és del tot compatible amb una data històrica de reivindicació del sentiment d'un poble. Per aquest motiu ho desvinculen completament de qualsevol altre aspecte popular o social i únicament és una reivindicació institucional.

D'altra banda, és també una actuació pedagògica, atès que molta gent no en coneix la història, del Consell de Mallorca, ni la seva significació com a institució ni quan es va constituir com a tal.

Assenyala també que ell, durant la seva intervenció, no ha dit que el dictamen sigui ferm enfront a què el dia 24 d'abril ha de ser el dia en què s'ha de reconèixer tot el que acaba d'expressar. Tot i això, sí que esmenta que aquesta és una de les possibles dates. I també és cert que se recomana aquesta data per a aquest tipus d'actes. Recorda que també ha dit que aquesta data ha tengut el suport de la majoria dels Grups polítics que conformen la Corporació del Ple, no la totalitat. Observa, en aquest sentit, que res del que consta en el dictamen té el suport de tots els Grups polítics de la institució, atès que en tot moment n'hi ha hagut dos que han estat en contra de tot.

Diu que el seu Grup n'és conscient, que el Grup El Pi-Proposta per les Illes no comparteix el seu parer sobre aquesta qüestió, raó per la qual s'ha intentat trobar un punt de negociació i de consens.

Per acabar valora molt positivament l'acord al qual s'ha pogut arribar.

El Sr. COLL (Grup Socialista) intervé tot seguit.

Recorda que ell ha demanat un debat tranquil, però a hores d'ara, vist com ha transcorregut el d'avui, retreu al Grup Popular i al Grup Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía la seva capacitat per crear nerviosisme i crispació. Els demana que no intentin col·locar en un extrem l'equip de govern de la institució, que no ho intentin més perquè no té cap sentit.

Assenyala que tot aquest procés es va iniciar arran de la indiferència que provoca a la ciutadania de Mallorca la celebració de la Diada del 12 de setembre, quan hauria de ser una oportunitat per a reivindicar-se a sí mateixa.

Pel que fa als retrets del Sr. Rotger sobre la manca de participació de la gent en la Diada d'enguany li recorda que també pot revisar com va anar, en el cas de les quatre que se varen celebrar durant la passada legislatura. Li recorda que a l'acte que se celebrava davant la seu del Consell de Mallorca només hi assistien unes poques persones estrangeres i li fa notar que aquest fet és la conseqüència d'un procés molt llarg de degradació de la Diada.

Li demana que no intenti vendre arguments que no són certs i, tot i que podrien intentar seguir cobrint l'expedient any rera any, li fa avinent que determinats partits polítics tenen unes aspiracions més altes i han volgut fer aquest procés de catarsi per tal de qüestionar-s'ho tot: el model i la data de la Diada de Mallorca.

Diu que no entén quin problema hi veuen, els Grups polítics que s'oposen a generar debat en torn a aquest tema. Fa notar que sense aquest debat, sense deliberació, sense haver copsat quina és l'opinió no només dels consellers i conselleres sinó també d'altres sectors socials que hi tenien alguna cosa a dir, probablement el seu Grup no hauria pres la mateixa decisió. En aquest sentit, reitera el que ja ha advertit a l'inici de la seva primera intervenció: que el seu Grup no ha liderat la proposta del canvi de data de la Diada al 31 de desembre.

Observa que és prou evident, que la iniciativa ha estat del Grup MÉS per Mallorca, que ja fa molt de temps que defensen aquesta proposta. Comenta que és clar, que el Grup Socialista ha valorat la seva proposta inicial, però sobretot ha fet cas a un procés de participació social, que fins ara no s'havia pres en consideració.

Fa avinent que aquest procés de consulta popular se va fer de mutu acord entre tots els Grups polítics representats en el Consell de Mallorca i que es va adreçar a totes i cadascuna de les entitats i persones que varen proposar els portaveus de cadascun d'aquests partits polítics. Indica al Sr. Rotger que ell, atès que no hi era present a les reunions no ho sabrà, però sí que ho saben els seus companys de partit, el Sr. Rovira i la Sra. Català, i li podran explicar que varen proposar fer la consulta a persones concretes que, efectivament, varen exposar quina data consideraven millor i quin era també el millor model per celebrar la Diada.

Tot seguit li demana si considera que han de fer cas al 80% de les persones que han contestat les enquestes o no. Potser el Grup Popular considera que no, però el Grup Socialista considera que sí, que s'ha de fer cas.

També diu al Sr. Rotger que, tot i que admeten la seva opinió, que és tan respectable com la del Grup Socialista, el cert és que haurien desitjat poder-ho discutir en les reunions de la Comissió de la Diada. Retreu l'actitud que va tenir el Grup Popular, quan va veure que l'opinió majoritària dels enquestats no coincidia amb la del seu partit polític, atès que en varen fugir ràpidament, després d'una roda de premsa en la qual varen explicar una veritable milonga per justificar la fugida en el fet que no els agradava el programa de la Diada de 2016. Assegura que va ser una cosa absolutament surrealista.

Destaca que la resta dels Grups polítics s'hi han quedat fins al final, fins i tot els representants de Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía; en aquest cas, tot i que aquest partit polític no ha tengut un tarannà molt negociador sí que s'ha d'expressar aquest reconeixement, perquè s'ha pogut parlar amb els seus representants sobre tots els aspectes referits a la celebració de la Diada.

Torna a dir al Sr. Rotger que ell hauria volgut tractar amb el Grup Popular la qüestió de la coordinació amb l'Ajuntament de Palma per a la celebració de la Diada el 31 de desembre, atesa la coincidència amb la Festa de l'Estendard, però no ho ha pogut fer perquè varen abandonar la Comissió de la Diada. Tampoc no va poder debatre amb ells si convenia o no mantenir la data del 12 de setembre; no va ser possible, per la mateixa raó.

Per tot el que ha explicat, considera que el Grup Popular no es troba en condicions de donar lliçons a ningú.

Sobre les excuses que s'han exposat i les obsessions que s'han observat diu que ja no en parlarà, perquè ja hi han perdut el temps molts de portaveus. Fa notar que ja s'ha arribat a l'absurd de cercar motius catalanistes i anticatalanistes per a les dues dates que s'han proposat. En posa exemples concrets,

d'opinions favorables a la celebració del 31 de desembre expressades per membres del govern del Sr. Bauzá, durant la passada legislatura, i ha de suposar que no els qualificarien de catalanistes extrems. Assenyala que no té cap sentit, la postura que han adoptat sobre aquesta qüestió.

Fa una sèrie d'observacions per deixar clara la controvèrsia que s'ha creat en torn a la celebració del 31 de desembre i les diverses opinions que en tenen en el Consell de Mallorca i a l'Ajuntament de Palma sobre els mateixos fets històrics.

Opina que hi ha altres maneres de coordinar aquesta festa amb l'Ajuntament de Palma, però atès que el Grup Popular no hi era present a les reunions ho han decidit les persones que sí que hi assistien.

Quant al tractament que s'ha fet de la qüestió de la Diada, opina que és vergonyós i no els fa cap favor, a cap dels membres dels partits polítics de la institució, ni tampoc a la pròpia Diada, que al cap i a la fi és la Diada de tota la ciutadania de Mallorca.

Per acabar observa que, en cas que en un futur tornàs a governar la institució el Partit Popular i aquest retornàs la Diada al 12 de setembre, el Grup Socialista, per raó de la responsabilitat democràtica, votaria a favor de celebrar-la en aquesta data; no tendria cap problema, atès que l'única diferència entre ambdós partits, en aquest sentit, és que el Grup Socialista no té una obsessió en contra de cap data que tengui a veure amb la història de Mallorca; en canvi, les obsessions que s'han observat en el debat d'avui la debiliten, no li fan cap favor, a la Diada de Mallorca.

Pensa que el camí ha de ser un altre i diu que, tant de bo, un cop fixades totes les postures i deixades en clar les opinions de cadascun dels Grups polítics, a partir de demà la situació sigui un poc millor i el missatge que es transmeti sigui més conciliador.

El Sr. ROTGER intervé tot seguit.

Diu al Sr. Coll que comprèn l'enorme dificultat que té el Grup Socialista per justificar un canvi de decisió. Li recorda que el seu Grup ha passat de defensar en els anys anteriors els valors històrics de la festa del 12 de setembre a canviar la seva postura, raó per la qual li fa notar que no ha d'acusar el Grup Popular, sinó fer la catarsi que els correspon, com a membres del Grup Socialista.

Li diu també que el seu Grup paga el preu de fer part de l'equip de govern de la institució, i que el més adequat és reconèixer aquesta realitat. Certament, ho han demostrat, que no estan aferrats a cap data ni a res, però han d'entendre que hi ha altres persones que tenen principis.

Assegura que el Partit Popular celebra, reconeix, respecta i protegeix la Festa de l'Estendard el dia 31 de desembre.

Diu al Sr. Apesteugia que, si el dictamen que avui se presenta al Ple fos correcte, inclouria un informe que reflectís la conformitat de l'Ajuntament de Palma. Considera que no és adequat, pretendre fer-ho *a posteriori*.

Insisteix a demanar-li que retiri el dictamen i que presenti l'acord establert amb l'Ajuntament de Palma, en el sentit que ha expressat. Fa notar que determinar quan se celebrarà la Diada és important, però decidir com se farà també ho és, perquè forma part del protocol i de les formes concretes, i s'ha de fer correctament.

Retreu al Sr. Font que com a conseller executiu de Desenvolupament Local no consideri que les festes, les celebracions, els sentiments, també han de tenir la mateixa consideració, pel que fa a la seva vessant municipalista.

Tot i que el Grup Popular respecti, democràticament, que qualsevol data va bé tret de la del 12 de setembre, vol fer notar que la decisió final que s'ha adoptat no és fruit d'un consens.

A continuació fa una sèrie de consideracions per fer notar els problemes que varen sorgir quan el Sr. Amengual era el president de la Comissió de la Diada; diu que potser arran d'aquests problemes el Sr. Amengual va deixar-ne la presidència. Considera que és un fet greu que deixi la comissió un partit polític que ha presentat una moció per demanar la seva creació i després abandoni la seva presidència.

Torna a dir que no entén per quins motius s'ataca el Partit Popular, i ha intentat ser respectuós, però quan ha vist que la comissió tenia el camí ben traçat i ben eixemat, i la porta de destinació ben oberta és evident que no ha volgut participar d'aquesta comparsa. No accepta que se cerquin arguments per dir avui que la festa ha fracassat quan no s'ha fet res per poder mantenir-la.

Reitera tot el que ha manifestat perquè el seu Grup pensa que s'ha de separar la festa de l'Estendard que se celebra el 31 de desembre i que la Diada de Mallorca s'ha de celebrar el 12 de setembre. Considera que la festa s'ha d'estendre a tota l'illa de Mallorca, perquè la representa de forma conjunta.

Acaba la seva intervenció amb una exclamació: "Visca Mallorca i els mallorquins".

El Sr. PRESIDENT indica que, abans de fer la votació, desitja fer una crida a la unitat i a la maduresa, tant als Grups polítics de la Corporació del Ple com a les diverses entitats que avui han participat i no només com a públic en la sessió del Ple d'avui sinó durant tot el procés de participació ciutadana que s'ha esmentat avui durant el debat, i a la societat mallorquina en general.

Reitera la petició d'unitat i de maduresa per acceptar el resultat de la votació que es farà tot seguit, i de prendre consciència també de la transcendència del Ple d'avui.

Ahora, convida a viure la festa; certament, unes persones la viuran com una commemoració d'uns fets històrics i unes altres la viuran com una celebració i una reivindicació d'una llengua i d'una cultura, d'una identitat, però considera que el nexa d'unió ha de ser l'interès, la unitat i la idea de viure la festa.

Finalment dóna pas a la votació de la proposta d'establir el 31 de desembre com a data per celebrar la Diada de Mallorca, i també el nou format per a la seva celebració mitjançant l'aprovació del dictamen i de les seves resolucions. Tot seguit llegeix textualment dels quatre punts de què consta.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per vint vots a favor (PSOE, MÉS per Mallorca, Podem Mallorca i El Pi-Proposta per les Illes), cap abstenció i dotze vots en contra (PP i Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía).

El president aixeca la sessió, de la qual, com a secretari general, estenc aquesta acta amb plecs de paper números de B N° 01325 a B N° 01356.

El secretari general

El president per substitució